

RAZŠIRITENJE KOMUNIZMA PO SVETU

KATOLIŠKI MISIJSKI

VODITELJEVA BESEDA

Gornji zemljevid nam v glavnih obrisih označuje (s črnim) dežele, v katerih je svetovni komunizem po dobrih 30 letih obstoja že prišel do popolne oblasti. Vse drugod po svetu pa ima tudi bolj ali manj velik vpliv. Malo je bilo voditeljev narodov, ki so hitro širjenje komunistične akcije pravilno ocenili kot silno nevarnost, kateri nasproti je treba postaviti čim bolj krepko, univerzalno katoliška akcijo, misijonsko akcijo za razširjenje krščanstva, Cerkve, božjega kraljestva na zemlji. Med temi redkimi voditelji je bil tudi slovenski narodni voditelj dr. Miha Krek, ki je že leta 1935 na Misijonskem kongresu v Grobljah o misijonski akciji katoličanov spregovoril med drugim tudi besede, ki jih tu objavljamo v premislek zlasti tistim, ki smatrajo misijonstvo za neaktualno:

“Kristusova Cerkve je vesoljna. Nauk Kristusov je namenjen tudi onim tisoč milijonom ljudi, ki so še danes pogani.

Vsak živ ud Kristusove Cerkve, ki ne izvrši misijonske dolžnosti po svojih močnostih, je kriv za milijarde duš tistih, ki niso mogli spoznati resnice sv. vere in so kot pogani umrli.

Te resnice se vedno premalo zavedamo.

Tudi takozvani prepričani in v verskih rečeh izobraženi katoličani redno na misijone sploh ne mislimo. Celo kadar nas misijonski praznik ali pridigar na to opozori, imamo pri roki kopicico izgovorov in ugovorov, da le misijonstvo zapostavljamo.

Stražna odgovornost! še bolj pa stražna naša malomarnost, da se tako malo spomnimo na to bistveno svojo dolžnost!”

Položaj Cerkve na Kitajskem

Na Kitajskem danes kljub komunistični zasedbi dežele vztraja na svojih mestih in naprej dela za Cerkev 14.000 katoliških misijonarjev — duhovnikov, sester in redovnih bratov. Čeprav so nekateri katoličani pod silnim pritiskom od strani komunistov zatajili svojo vero, pa je na drugi strani vera večine katoličanov postala vse bolj živa in goreča. Tako se je n. pr. zelo dvignilo število podeljenih zakramentov in tudi obiskovanje nedeljske službe božje. Med preprostim ljudstvom so se spreobrnjenja res zmanjšala, a so zato med dijaštvom in izobraženstvom številnejša.

Kakor je razvidno iz poročil, ki prihajajo iz misijonov notranje Kitajske, je položaj katoliške Cerkve na Kitajskem — izvzemši Mandžurijo, približno takle:

VERSKA SVOBODA v pravem pomenu besede na Kitajskem pod komunistično vlado ni, čeprav po drugi strani tudi ni odkritega in zagrizenega preganjanja vere. Vlada povdarja, da je "verska svoboda zagotovljena" vsakemu, a da je pod tem pojmovati samo izvrševanje zasebne pobožnosti. Verska propaganda ni dovoljena, zaščiten pa je vsaka kritika in napad na vero. Vlada odkrito kaže, da smatra vero kot "opij za ljudstvo"; še več ovir in težav pa stavijo Cerkev na pot posamezne krajevne oblasti.

Nedavno je komunistični časopis v Pekingju objavil govor Mao-tse-tunga, v katerem izjavlja, da je katoliška Cerkev na Kitajskem napravila veliko dobrega, zaradi česar se mora spoštovati. Na isti strani pa časopis objavlja strupen članek proti Cerkvi in jo imenuje "grd pes ameriških imperialistov" ter ponavlja še druge klasične očitke proti katoliški veri. V podrobnem pa bi bil položaj naslednji:

SVOBODA MIŠLJENJA. — V tem pogledu so v prvi vrsti prizadeti katoliški študentje in uradniki. Eni kot drugi morajo obiskovati posebne, nalašč zanje pripravljene tečaje, kjer se predava in govori o marksizmu. Ti tečaji so obvezni in se jim danes na Kitajskem nihče ne more izogniti. Učinki tega nasilnega vplivanja na mišljenje so seveda različni. Eni se dajo vplivati in se polagoma navzamejo materialističnega mišljenja, v drugih pa to vzbudi odpor in sovraštvo do marksističnega nauka.

SVOBODA BOGOSLUŽJA. — Kljub temu, da zlasti severne pokrajine, ki so že dalje časa pod komunizmom, živijo v morečem vzdušju strahovanja, katoličani lahko še vedno svobodno hodijo v cerkev. Obisk je mnogokje celo znatno večji kot prej. Na severu, kjer je položaj komunizma že bolj utrjen, večkrat čez dan prepovedo službo božjo, pod pretvezo, da je treba pohiteti s produkcijo in jo pomnožiti. Spet drugje pa Cerkev pri bogoslužju naleti na težje ovire.

SVOBODA POUČEVANJA. — Katoliški univerzi "Fu-ven" v Pekingju in "La Aurora" v Šanghaju še delujeta s predavanji nekaj profesorjev-redovnikov, a pod pogojem, da se predava tudi materializem. Sicer pa jih še precej pri miru puste. Katoliška univerza "Tsin-ku" v Tientsinu pa se bori z velikimi težavami in se je bačil, da v kratkem preide v druge roke.

Po vseh javnih in privatnih šolah so uvedeni začetni marksistični tečaji. Komunistične oblasti polagoma prevzemajo vse šole. V Mandžuriji so razen ene višje in ene nižje v Mukdenu že vse prevzeli v svojo upravo. Podobno v severni Kitajski, kjer so razen kakih desetih šolskih zavodov vse ostale že prevzeli komunisti. Tudi v srednji in južni Kitajski so že pričeli z istimi metodami. Šole tako postajajo propagandna središča komunizma po vsej veliki deželi. Res je, da se v katoliških šolah še naprej lahko poučuje verouk, toda samo izven šolskih ur in največkrat tudi le v izvenšolskih prostorih. Kjer so še ostali učitelji in profesorji misijonarji in misijonarke, ki so jih komunistične oblasti marsikje še prisiljene trpeti, kajti brez njih bi šole propadle, tam imajo še zelo lepo poslanstvo in še znaten vpliv.

SVOBODA TISKA. — V celi Kitajski in v Mandžuriji danes ne izhaja niti en sam časopis, ki ne bi sledil smernicam in ukazom komunistične stranke. Tako je na Kitajskem popolnoma izginilo pred nedavnim tako razcvetajoče se katoliško časopisje. Tu pa tam se še pojavi kaka nova katoliška brošura, ki jo katoličani željno sprejmejo.

CERKVE IN DRUGE CERKVENE STAVBE. — Po mestih imajo oblasti še nekaj občira do cerkva, po vaseh in po deželi pa jih zasedajo in porabljajo za komunistične mitinge. Ker verniki nimajo na razpolago kakih drugih stavb in prostorov, so primorani kljub temu še vedno v njih prisostvovati službi božji. Ponekod so oblasti po nekaj letih uporabe cerkve vrnili misijonom, iz česar se vidi, da jih včasih zasedajo tudi zgolj iz potrebe, kar se je dogajalo zlasti, ko je še trajala vojna.

SEMIŠČA. — Dosedaj še nobeno semenišče ni bilo zaprto naravnost radi pritiska komunistov ali rdeče oblasti. Nekatera semenišča so se preselila izven Kitajske, da so se tako izognila verjetnemu nasilju in nadlegovanju. Vseh kitajskih bogoslovcev je danes kakih 900, malih semeniščnikov pa okrog 2.500.

BOLNIŠNICE. — Komunistične oblasti so doedaj zasegle še malo katoliških bolnišnic, a vse brez izjeme pa so preživele ali še preživljajo svoje težke dni. Komunistične oblasti izročajo upravo bolnišnic posebnim odborom, v

katerih beseda katoličanov in katoliških uslužbencev nima veljave. Drugim so zopet naložili izredno visoke dajatve.

DISPANZERJI. — Ti na splošno dosedaj nadaljujejo s svojim blagodejnim delovanjem skoraj brez vsake težave. Mnogokrat so misijoni prav radi teh tako izrazito dobrodelnih ustanov še posebno tolerirani.

KRŠČANSKA KARITAS. — "Catholic Welfare Committee" za Kitajsko deluje kljub gmotnim težavam preko svojih krajevnih odborov še naprej. V zadnjem času je njegova pisarna v Šanghaju razdelila med bolnišnice in sirotišča desetih kitajskih pokrajin podpor v vrednosti 27.000 ameriških dolarjev.

DAVKI. — Vsem katoliškim ustanovam, kakor tudi vsem zasebnim podjetjem, so naloženi silno visoki davki. Ne more se trditi, da bi bile katoliške ustanove s tem bolj prizadete kot ostale, a oblasti se prav nič ne ozirajo na versko, vzgojno in dobrodelno poslanstvo teh ustanov.

OVIRE SVOBODNEGA KRETANJA. — Tujerodni misijonarji so pri delovanju bolj ovirani kot domači. Komunisti se prav nič ne ozirajo na posebne okoliščine misijonarjevega duhovniškega poslanstva, da mora n. pr. kar nenadoma napraviti nepredvideno potovanje k umirajočemu. Po večjih mestih imajo še precej svobodega gibanja. Težje pa je v tem oziru po deželi, kjer jih na vse načine ovirajo. Za vsako daljšo pot je namreč potrebno posebno oblastveno dovoljenje, katerega pa je mogoče dobiti le v primeru, ako je namen potovanja "produktivnega značaja". Ker je po komunističnem nauku vera nekaj "neproduktivnega", je naravno, da morajo misijonarji verski namen svojih potovanj previdno prikriti s še drugimi opravki povsem svetnega značaja.

Tujerodnim misijonarjem oblasti kaj rade dovolijo, da zapuste Kitajsko, ne dajo pa v nobenem primeru dovoljenja za vstop kakemu novemu misijonarju.

ŽIVLJENJE MISIJONARJEV. — Tujerodni misijonarji kakor tudi domači duhovniki preživljajo težke dni, kajti žive v neprestani negotovosti in nemiru. Vsak trenutek jih komunistične oblasti pod to ali ono pretvezo lahko postavijo pred "ljudsko sodišče" in obsodijo. Mnogi so morali povrijeti za ročno delo, da se morejo preživljati in opravičiti svoje bivanje v deželi. Razume se, da ta telesna zaposlitev pomeni silno škodo za pravo apostolsko delo, ker misijonar pri niem izgublja dragoceni čas in si izčrpava telesne sile.

V Mandžuriji je življenje Cerkve praktično zatrto. V severni Kitajski so težave velike; misijoni v srednji in južni Kitajski, ki sta razmeroma še malo časa pod komunistično oblastjo, so dosedaj razmeroma še malo trpeli.

ODPORNOST LJUDSTVA. — Kakor trdijo poznavalci današnjih razmer na Kitajskem, se

komunizmu doslej še ni posrečilo pridobiti si zaupanje kitajskega ljudstva. Mnogi, ki so si sicer preje želeli spremembe oblasti in so polni upov pričakovali nove oblastnike, so se hitro ohladili. Komunisti so pri narodu sedaj neprijubljeni in osovraženi, radi prevelikih davkov, zaradi protinaravne vzgoje in radi usužnjevanja dežele Rusiji. Pokazalo pa se je prav kmalu, da tudi komunisti, dasi jim zmornih ljudi ne manjka, niso in ne bodo kos gospodarskim problemom Kitajske, ki so v tej deželi še posebno veliki.

IN JUTRI...? Čeprav komunisti verjetno v bodočnosti nameravajo nastopiti z odkritim bojem na celi črti proti Cerkvi na Kitajskem, vendar po mnenju poznavalcev današnjih kitajskih razmer si tega tako hitro ne bodo privoščili, in sicer iz naslednjih dveh razlogov: Prvič morajo sedaj komunisti najprej nujno rešiti nekatere druge probleme, ki so zanje veliko večje važnosti kot pa versko vprašanje. Drugič je pa kitajskih katoličanov po številu veliko več kot pa članov kitajske komunistične stranke, pa ne samo številčno, tudi sicer je katolištvo v kitajski narod pognalo že vse globlje korenine kot si mislimo, dočim mu je komunistična ideja že po naravi tuja in odbijajoča. Trdnost in življenjska sila kat. Cerkve na Kitajskem sta zlasti v zadnjih mesecih tako prišli do izraza in se tako izpričali, da katoliški svet kljub vsemu z upanjem gleda v bodočnost Cerkve na Kitajskem.

Neki misijonar je splošno stanje Cerkve na Kitajskem izrazil v naslednjih tolažljivih in upanja polnih besedah: "Še nikdar življenjska sila in čilost kitajskega katolicizma nista tako zacveteli kakor prav pod pritiskom komunizma."

Op. ur. — Gornji sestavek je povzeten poročila, ki je bilo podano na Mednarodnem kongresu katoliškega tiska v Rimu v prvi polovici letošnjega leta. Razmere se od tedaj niso bistveno spremenile.

Doktor Janež piše

Čaotung, 7. junija 1950

Spoštovani gospod urednik!

Vse gre počasi na svetu, tudi pošta. Iz Vaše dežele dobivam te dni lanske božične pozdrave. Mi smo Božič in Veliko noč lepo v miru preživeli, čeprav smo v novih razmerah že več kot pol leta. Sprememba se je izvedla povsem mirno, kot sem Vam že enkrat poročal.

Kako je danes z nami? Zaenkrat še vse po starem. Resnici na ljubo je treba povedati, da doslej še nismo doživeli v bolnišnici nikake krivice od strani novih oblastnikov. Toda kitajski pregovor pravi: Danes imaš vino, danes pij; če boš jutri imel denar, ga boš že jutri lahko porabil... Novi so nas pridno obiska-

VSE SLOVENCE
V ARGENTINI
VABIMO NA
MISIJONSKO
PRIREDITEV
DR. JANEŽEVEGA RENTGEN-
SKEGA SKLADA
MOLITVENA URA
IGRA
FILMI
SREČOLOV
ČAJANKA
GLASBA
NA BELGRANO
20. VIII. od 15 do 21
VSTOPNINA SAMO 1 PESO
SLOVENSKI
DUŠNOPASTIRSKI MIS. ODSEK

vali, a brez pikrih ali žaljivih besed. Pač pa vedno bolj čutimo gmotne težave nad seboj. A v bolnišnici še kar vozimo, ker nas še niso tako neznošno obdavičili. Drugače je z monsignorjem Kerecem! Nima miru, vedno so nad njim in mora dajati riž in spet riž. — Ljudje so se precej spremenili, trgovine ni, denarja ni in še marsičesa ni. Nekaj časa so imeli uslužbenci bolnišnice precej ur rdeče šole, a sedaj je kar prenehala, ne vem zakaj. Govor je bil tudi o opicah, da smo bili v davnihi vsi od njih rojeni, da se sedaj spet moramo vrniti nazaj k naravi... tako nekako. Zabave in šal ne manjka, vse vkup je pa precej pomešano z grenčico. O vsem tem ne bom pisaril.

Gotovo Vas bolj zanima, kako je z nami in našim delom. Kakšnih direktnih ovir delovanja doslej še ni opaziti, pač pa je v rabi modernejši način: **zasedba lastnine in dajatve**. Pred nekaj dnevi sem bral pismo kitajskega duhovnika, ki se je moral umakniti v gore, ker ni mogel izpolniti dajatve v rižu. Pravi: Če bi me iskali radi vere, sem takoj pripravljen na mučeništvo... a radi riža biti "mu-

čeništvo", se mi ne zdi mučeništvo, zato sem se umaknil. — Nedavno sem bral tudi knjigo o sodobni rdeči kugi in našel v njej tole navodilo za ravnanje s "črnimi": Ne morite jih, ker s tem postavljate svetnike na oltar in ustvarjate najučinkovitejšo propagando za našega največjega sovražnika.

Že po osvoboditvi smo prejeli več številik "Duhovnega življenja" s "Katoliškimi misijoni". Prav lepa hvala! Ob sprejemu tega pisma boste verjetno že pri koncu z **Rentgensko** akcijo. Naj se v imenu sester, bolnišnice in osebno vsem, ki pri njej sodelujejo, toplo zahvalim! Naš rentgen že nad pol leta odlično opravlja svojo nalogo ter je že marsikomu pomagal do zdravja ter je bolnišnici v teh težkih časih v veliko pomoč. Daleč naokrog vedo zanj in nikdar nam ne manjka bolnikov za pregled. Tudi novodošli "rdeči" se pridejo radi pregledat... Ko bo akcija končno zaključena, nam pošljite sezname darovalcev, da njih imena tu ovekovečimo in v njih tisto pristno krščansko ljubezen, ki ne vpraša, kdo, odkod in kakšen si, ampak v svoji iznajdljivosti pomaga povsod, kamor jo božja previdnost usmeri, tudi tistim, ki niso naše krvi, ki jih ne poznamo, ki še v temi blodijo... Tudi v "Katoliških misijonih" objavite končno poročilo o akciji, da bo v bodrilo tistim, ki naj bi nekoč semkaj za nami prišli, kajti v veliko upanje jim bo misel, da bodo v lepših časih našli za svoje delo veliko prijateljev in sodelavcev, če smo jih že mi v tako težkih.

Še tole naj Vam povem, da ne boste mislili, da samo za silo životarimo: Že kar so "rdeči" tukaj, smo uredili izolirni oddelek v bolnišnici, kajti infekcije so zelo številne. Tudi smo prizidali poslopje za domačo elektrarno, poslopje za šolo, in drugo. Tistih zdravil iz USA, ki smo jih pričakovali za 2000 dolarjev, kakor sem Vam pisal, je bilo pa samo za petsto dolarjev in še ta večinoma le malo rabna. Bili smo pošteno razočarani. Hvala Bogu, da nad rojaki nismo. Kar ste nam z rentgensko akcijo obljubili k rentgenu prispevati, to ste storili!

Sporočite vsem znancem in prijateljem ter dobrotnikom naše iskrene pozdrave, vsem hvala za ves trud in skrb in vse žrtve!

Vaš dr. Janez Janež

V prihodnji številki našega lista objavimo celotno poročilo o poteku in sadovih akcije za Dr. Janežev rentgenski sklad. Zato vljudno prosimo vse, ki so obljubili svoje prispevke, pa jih še niso dokončno vplačali, pa tudi one, ki bi se akciji zadnji trenutek častno pridružili, da nam denar pošljejo ali vsaj njega pošiljatev zagotove do 15. avgusta. Seveda bomo tudi naknadno došle prispevke z veseljem in hvaležnostjo sprejeli, zlasti one iz Kanade in pa iz USA, kjer so se doslej šele trije prijatelji dr. Janeža in misijonov pridružili Dr. Janeževemu rentgenskemu skladu.

KATOLIŠKA CERKEV NA KOREJI

ZGODOVINSKI OKVIR DEŽELE

Koreja, gorati in gosto naseljeni polotok velikega strateškega pomena, privlači pozornost vsega sveta. Čigava bo, pod katero vplivno področje bo padla?

Ni prvič Koreja pozorišče bojev. Ko bi mogli brati v arhivih kitajskih cesarjev, bi morda našli letnico, kdaj so Korejci padli pod kitajsko nadoblast. Leta 1592 so prišli tja "na obisk" Japonci, a so se po treh letih, leta 1595 morali umakniti pred Kitajci, ki so znova postali gospodarji dežele. Vendar pa kitajsko gospodstvo ni bilo hudo. Dežela, ki je že po naravi nekoliko odmaknjena od kitajskega sveta, je uživala precejšnji samoupravo. Vladali so ji domači vladarji, a vsako leto je moralo iti na kitajski cesarski dvor v Peking posebno poslanstvo, ki je poleg mnogih priklonov in daril moralo odšteti tudi gotovo vsoto denarja — davkov.

Kitajska oblast pa se je čutila zlasti na kulturnem področju. Kitajska literatura je prodrla v deželo in celo korejski literati in izobraženci so pisali še do nedavnega v kitajščini, čeprav so govorili, kot tudi preprosto ljudstvo, v korejščini. Podobno tudi korejsko slikarstvo in kiparstvo posnema kitajsko umetnost. V verskem pogledu je isto: kot Kitajci so tudi Korejci budisti in taoisti ter zelo spoštujejo nauke kitajskega filozofa in prepoveditelja Konfuceja.

V letih 1894 in 1895 je divjala krvava vojna med Japonci in Kitajci, v kateri je zmagala dežela vzhajajočega sonca, Japonska. Koreja je postala samostojna, a morala je odpreti vrata japonskemu vplivu in trgovini. V rusko-japonski vojni l. 1905 so Japonci iz strateških razlogov zasedli Korejo z namenom, da se več ne umaknejo. Koreja je ostala japonski protektorat, a že čez pet let je Mikado s posebnim odlokom vključil deželo v japonski imperij kot navadno kolonijo. Japonci so v deželo prinesli precejšnji gospodarski napredek, dvignili ljudsko izobrazbo in skušali uveljaviti svoj vpliv. Priselilo se je okrog milijon Japoncev, japonsčino so uvedli v urade, poučevali so jo na vseh, tudi ljudskih šolah.

Zadnja vojna je Koreji spet prinesla svobodo, a na žalost so jo dejansko razdelili v severni in južni del in tako ustvarili dve Koreji namesto ene. Korejci severno in južno od 38° vzporednika vedo, da tako ne sme in ne more biti. Edinost dežele in svobodo hočejo vsi, a žal to ni odvisno od njih, ampak tudi od tistih, ki so si za zeleno mizo razdelili njihovo domovino v vplivna področja.

Taka je usoda malih narodov. Življenjsko pot začrtavajo Koreji kot prej v zgodovini tako tudi danes njeni veliki sosedje.

PRVI ŽARKI

Cerkve ima nalogo osvojiti ves svet za Kristusa, tudi Korejo. Vendar pa je krščanstvo posijalo na polotok precej pozno. Prve žarke

vere so prinesli japonski vojaki leta 1592, med katerimi je bilo tudi precej katoličanov. Ko so se čez tri leta umaknili, so vzeli s seboj tudi ujetе Korejce. Nekaj ujetnikov je sprejelo krščanstvo, in ko je na Japonskem zadrževalo hudo preganjanje, so sinovi Koreje na japonskih tleh izpričali zvestobo Kristusu. Za tem pa je na Korejo spet legel mrak. Morda se je tja zatekel kak kristjan z Japonske ali Kitajske v času preganjanj ali iz kakih drugih razlogov, a gotovih vesti o tem nimamo.

NOVA SETEV

Med člani korejskega odposlanstva, ki se je leta 1777 šlo poklonit v imenu dežele kitajskemu cesarju, je bilo tudi nekaj literatov. Razumljivo je, da so se zanimali, kaj so Kitajci novega napisali. Bog pa je njihovo razodjalost izrabil tako, da so pri tem poizvedovanju odkrili tudi katekizem in druge katoliške knjige, pisane v kitajščini, ki so se jim tako prikupile, da so jih prinesli domov in širili med rojake. Tako so postale knjige prve širiteljice krščanskega nauka in pripravljale tla za božjo setev. Prvi je sprejel krščanstvo neki pisatelj Ly, ki je leta 1783 ponovno šel v oddaljeni Peking samo zato, da bi ga krstili. Pri krstu je dobil ime prvaka apostolov — Peter. Res se je skazal vrednega tega imena. Postal je apostol in organizator Cerkve na Koreji. Verniki so si v navdušenju in zaradi premajhnega znanja verouka kar sami postavili škofa in duhovnike, a ko so sprevideli, da nimajo te pravice in oblasti, so prosili pekinškega škofa, naj jim pošlje duhovnikov.

PREGANJANJA

Ker so bili katoličani zlasti številni v vrstah izobražencev, je vera postala hitro znana tudi boncem in kralju, ki so sklenili v kali zadržati "tujo vero". Tako je že v letih 1791 do 1792 prvič v zgodovini korejske Cerkve tekla mučeniška kri. Preganjanje je očistilo krščanske vrste plev in potrdilo prave kristjane.

Kmalu nato je pekinški škof msgr. Goue poslal preskušeni kristjanom prvega duhovnika, Kitaica Jožeta Tsu-ja, ki je našel ob svojem prihodu 4000 vernikov. V šestih letih gorečega prizadevanja in s podporo kristjanov je dvignil število vernikov na 10.000. Toda že leta 1807 je nastalo novo preganjanje. Mučeniško palmo so prejeli mnogi verniki, med njimi tudi edini duhovnik Jože Tsu. Tako so Korejci ostali spet brez duhovnika 35 let.

GANLJIVO PISMO

Večina kristjanov je v tem času živela v skrivališčih po težko dostopnih korejskih gorah, kjer so mnogo trpeli od mraza in lakote. Kako so si v tem času želeli vsaj duhovne opore in tolažbe, razvidimo iz pisma, ki so ga skrbno skritega poslali v Peking po kristjanu Janezu Ni-ju, ki mu je uspelo, da ga je vlada imenovala za člana poslanstva leta 1811.

Kristjani so v tem pismu prosili duhovnikov, "da bi po njih mogli uživati vsaj srečo Najsvetejše daritve in svete odveze... Tudi če bi morali takoj nato umreti, bi bili zadovoljni in vsi veseli."

Eno izmed pismen je bilo tudi za svetega očeta, ki je med drugim vsebovalo tole pretresljivo tožbo:

"Usmilit se toliko duš, ki pričakujejo smrti brez sredstev za zveličanje, če se nas nihče iz Evrope ne usmili, če nam ne prihitite na pomoč ali od tam ali vsaj iz Pekinga, bomo obupali in vsega bo konec... Če ne bomo doživeli srečnega trenutka, da pristane pri nas ladja z božjimi poslanci, se nam bo zapoved Kristusova, učiti in krščevati vse narode, zadela kakor ponošen klobuk, istotako besede svetega evangelija o ljubezni do bližnjega in o gorečnosti za rešitev duš... Izgubili bomo vsako upanje, podobno kot človek, ki je padel v vodo in se v začetku na vse načine trudi, da se ohrani na površini, upajoč, da mu prihiti kdo na pomoč, a končno strahoma spozna, da se je varal v svojem upanju."

Pij VII. je bil tedaj jetnik v Fontenebleau; zgodovina pravi, da se je ob prejemu tega pisma bridko razjokal.

APOSTOLSKI VIKARIJAT

Dolgo, dolgo so morali čakati korejski katoličani na trenutek, ko so videli izpolnjene svoje želje in prošnje.

Leta 1831 je sveta stolica ustanovila apostolski vikarijat Koreja in ga zaupala Pariški misijonski družbi za zunanje misijone, ki je takoj poslala na pot četico pogumnih misijonarjev. Toda še preden so dosegli svoj cilj, je leta 1835 na poti skozi Mongolijo umrl prvi apostolski vikar. Že naslednje leto pa so stopili na korejska tla P. Moubant, Chatan in novi apostolski vikar, škof msgr. Imbert, vsi trije člani Pariške misijonske družbe. Z velikim veseljem so jih sprejeli kristjani, a že po treh letih gorečega dela so vsi trije umrli mučeniške mrti skupaj s številnimi domačini.

PRVENCA KOREJSKE DOMAČE DUHOVŠČINE

Omenjeni misijonarji pa so zapustili lepo seme. Že leta 1837, torej prvo leto po prihodu, so skrivaj odposlali tri mladeniče, ki so hoteli postati duhovniki, v semenišče v Makao na južnem Kitajskem, da bi se mogli mirno pripraviti na misijonsko delo v domovini.

Prvi član trojke, Andrej Kim, je po diakonatu dobil nalogo prepeljati čez mejo prvega škofa, novega apostolskega vikarja Koreje msgr. Fereola skupaj z nekaterimi evropskimi misijonarji. Ker po dveh letih niso uspeli po suhem priti neopaženo na Korejo, so sklenili kupiti majhno ladjico in pokusiti srečo po morju. Še preden pa so odjadrali, je škof v Shanghaju 17. avgusta 1845 posvetil v duhovnika vrlega diakona, ki je tako postal prvi korejski domači duhovnik. Nato so odrinili. Po nekaj tednih je imel novomašnik čast izkrcati na domači obali svojega škofa in še enega francoskega misijonarja. Naslednje leto je znova odplul z dvema rojakoma proti Shang-

haju po ostale misijonarje, a so ga zajele Korejske straže. Nekaj časa so ga pretepali v ječi, a kmalu je zaključil misijonsko pot na isti način kot sv. Pavel: z obglavljenjem.

Več časa je mogel delovati drugi ubežnik iz leta 1837 Tomaž T^{sol}, ki je bil posvečen prav tako v Shanghaju leta 1849, tri leta po mučeniški smrti Andreja Kima. Uspelo mu je priti na Korejo, kjer se je trudil za rast božjega kraljestva med svojim narodom 11 let.

Tretji duhovniški kandidat pa je umrl, še preden je bil posvečen.

NOVI UDARCI

Večno ponavljajoča se preganjanja so krčila število kristjanov. Misijonarji so morali večkrat bežati, se umikati, a so se vedno znova vračali skrivaj k svojim vernikom, čim je malo ponehala najhujša vihra. V času, ko je prvi domači duhovnik "kontrobantil" s škofom in misijonarji, je bilo le še 4000 kristjanov. Vendar pa se je s prihodom misijonarjev kljub ponovnim preganjanjem njih število znatno dvignilo na 18 tisoč leta 1866. Zanje sta skrbeli dva škofa in 10 duhovnikov. Toda že isto leto je izbruhnilo najhujše preganjanje v zgodovini korejske Cerkve in je trajalo štiri leta. Mučeniške smrti sta umrla oba škofa, sedem duhovnikov in 8000 kristjanov. Po človeško rečeno, je bil to popoln poraz. A hvala Bogu, bila je to zadnja nevihta poganske noči pred lepšimi dnevi.

Iz mučeniške krvi so počasi vstajali novi kristjani. Vendar ura verske svobode še ni prišla. Misijonarji so morali še vedno delovati prikriti, kristjani niso bili varni življenja.

ZARJA SVOBODE

Leto 1876 je prineslo prvo ugodno spremembo za tuje misijonarje. Istega leta so namreč odkrili in zaprli korejskega škofa, po rodu Francoza. Čim je francoski konzul v Peking uvidel za dogodek, je takoj vložil protestno noto na cesarskem dvoru in zahteval takojšnjo izpustitev. Prav tako so protestirali Japonci, ne sicer iz kake ljubezni do misijonarjev, ampak ker so upali tako dobiti priliko za vmešavanje v korejske notranje zadeve in si pridobiti kako korist. V strahu pred tujim vmešavanjem so škofa izpustili in pregnali v Peking. Od tega leta dalje tujih misijonarjev niso več zapirali, pač pa jim niso dovolili vstopa v deželo oziroma so jih izganjali. Zato so se morali še naprej skrivati, če so hoteli ostati na Koreji.

Cerkev so sovražili in le strah pred tujci je zadrževal nova preganjanja. Kralj sam je 12. junija 1881 izdal poseben razglas na narod, v katerem je napadal in sramotil katoliško vero in opozarjal ljudstvo, da je edina pot za Korejce budizem in Konfucsejev nauk.

Nekoliko več svobode so prinesle Cerkvi trgovske pogodbe Združenih držav, Japonske in evropskih velesil s Korejo leta 1852. Misijonarji so smeli delovati v Seulu in pristaniščih, kjer so po omenjenih pogodbah trgovali pripadniki teh narodov, a le kot dušni pastirji belih. Pogodbe so omogočile misijon-

narjem miren prihod na Korejo. Pričeli so prihajati v večjem številu in leta 1888 so se izkrcali tudi prve sestre sv. Pavla iz Char- tresa. Pri svojem delu pa se niso omejili le na Evropece in Amerikance, ampak so že od vsega početka misijonarili tudi med doma- čimi. Kajti ni pogodbe, ki bi imela pravico omejevat in prepovedovati, kar je ukazal Kristus: "Pojdite in učite vse narode..." Tudi korejski misijonarji so vedeli kot sv. Peter, da je Boga treba bolj poslušati kot ljudi in čutili so s sv. Pavlom, ki pravi: "Gor- je mi, če ne bi evangelija oznanjal".

Število kristjanov je naraščalo in leta 1890, ob smrti škofa Blanc-a, je bilo že 17.577 ka- toličanov in 500 odraslih novokrščencev. Na delu je bilo v tistem času 17 duhovnikov Pa- riške misijonske družbe. Naslednje leto so odprli v Ryongsan-u prvo semenišče s 40 se- meniškimi prav na kraju, kjer so bili mučeni mnogi kristjani. V Seulu so začeli zidati prvo stolnico. Med novokrščenci leta 1893 je bila tudi žena regenta, ki je bil eden glavnih povzročiteljev preganjanja v letih 1866 do 1870.

Japonsko-kitajska vojna v letih 1894-95 je v političnem oziru prinesla Koreji samostoj- nost, v verskem oziru pa ni bilo nobenih sprememb. Nekateri misijonarji so šli tudi na deželo, kjer so kmalu začele rasti majhne cerkvene občine in kapele. Uradno jih tudi tam niso zasledovali zaradi zunanjepolitičnih razlogov, a so opravljali isto nalogo roparji in tolpe, ki so jih proti tujcem in kristjanom organizirali razni korejski velikaši. Japonci pa so napade proti nekaterim svojim držav- ljanom izrabili in v njihovo "varstvo" poslali na Korejo vojake. Vojaki in zlasti japonski protektorat nad Korejo leta 1905, so napravili konec tudi tem zahrbtnostim. Tako leto 1905 pomeni za Korejo konec krvavih preganjanj, odkritih ali prikritih, ki so tako trdo preizku- šala stanovitnost kristjanov. Preganjanja so nam dala krasnih zgledov pogumnih misijo- narjev, ki so se od vsake človeške pomoči za- puščeni prebijali skozi nešteto težav in na- sprotnanj. Namesto mrtvih so prihajali novi, čeprav so vedeli, da tudi nje najbrž čaka iz- čenanstvo, zapor ali celo mučeniška smrt. Sa- mo da Kristusova Cerkev raste, je bilo njho- vo geslo. Dala so nam preganjanja tudi potr- dilo o božji moči krščanskega nauka zlasti med domačini. Brez duhovnika so bili, pa so že krvaveli. Komaj so nekaj vedeli o Kri- stusu, so že umirali zanj, ki ga niso niti imeli časa bolj spoznati. Po človeško je to težko razložiti. Če se ozremo v zgodovino, vidimo, kako so se množice navduševale za rimske cesarje, za Napoleona in kralje preteklih sto- letij. Tisoči so umirali zanje, a danes so po- zabljeni, ker je njihova privlačna moč bila le človeška in kot taka preminila z njihovo smrtjo. Koliko Nemcev je še pripravljenih umreti za svojega Fuehrerja in koliko jih bo čez sto ali tisoč osemsto let? Kristusov nauk, nauk Križanega pa je v oddaljeni Koreji še po tisoč osemsto letih imel tako moč, da je vzgajal prav take apostole kot so bili prvi

Gornji zemljevid nam kaže ozemlje, na ka- terega je danes obrnjena pozornost vsega sveta. Zgoraj SOVJETSKA PROVINCA Vosok in KITAJSKA MANDŽURIJA, ki predstavlja- ta neizčrpno zaledje KOREJI, ki je kot most z azijske komunistične celine na JAPONSKO OTOČJE. Zemljevid nam kaže tudi OBAL- NI DEL KITAJSKE, ki je že vsa komuni- stična, razen razmeroma malega otoka FOR- MOSA, kjer se še drže protikomunistične ki- tajske čete s čangkajškom na čelu, ki vsak čas pričakuje napada rdečih armad s celine. Nedaleč spodaj južno od Formose pa so FILI- PINI, ki nič manj kot Japonska trepetajo pred ogromnim komunističnim kolosom azijske celine.

apostoli in take vernike kot so bili oni, ki so se skrivali v rimskih katakombah in umi- rali v arenah. Nimamo lepšega dokaza za božjo moč Kristusovega nauka. Kristus živi, umira in zmaguje v svojih vernikih. S tisoči mučencev se lahko ponaša korejska Cerkev. Izmed njih jih je leta 1925 papež Pij XI. pet in sedemdeset proglasil za blažene. Med bla- ženimi je bil tudi Andrej Kim, prvi korejski domači duhovnik.

(Nadaljevanje in konec prihodnjic)
JANEZ ARH CM

BARAGO-NA-OLTAR!

Pogovor o svetnikih

Z nekim Baskom mi je tekla beseda in ne vem, kako in kdaj naju je zaneslo na svetniško polje, na sveto leto in proglašenje blaženih. Občudovala sva življenjsko silo Cerkve, neizprosno natančnost svetniških postopkov, prešla na priljubljenost posameznih svetnikov.

Bask je bil pobožen mož, a preprost in neumakljiv v svojem prepričanju, kot vsi njegovi. Že se nama nit ni več vzporedno pletla in pogovor je postajal vedno bolj razgret.

Tedaj sva segla med knjige...

V tekstu Rimskega koncila iz leta 993, pod papeževanjem Janeza XV., stoji: "...po skupnem preudarku smo določili, da je treba spomin svetega škofa Uldarika z najvdanejšimi čustvi in kar najzvestejšo pobožnostjo častiti: ostanke mučencev in spoznavalcev častimo namreč tako, da tistega častimo, čigar priče in izpovedovalci so bili. Služabnike slavimo, da gre slava Gospodu, kajti dejal je: "Kdor vas sprejme, mene sprejme" (Mt 10, 40). Častimo jih tudi zato, da za nas, ki zaupanja v lastno pravičnost nimamo, prosijo pri dobrotnem Bogu s svojimi molitvami in zasluženjem..." Gre za konkretno kanonizacijo sičev, a iz nje lepo razberemo, s kakšnim duhom zre sveta Cerkev na svetnike.

Tridentinski cerkveni zbor (1545 do 1563) odločno dodaja: "Kdor pravi, da je prevara, maževati svetnikom v čast in v priprošnji njihove naklonjenosti do nas pri Bogu, kakor je Cerkev vedno delala, boji izobčen." In obenem skrbno naroča škofom, "naj vernike marljivo uče, da svetniki, ki s Kristusom kraljujejo, darujejo svoje molitve Bogu za ljudi; da jih je dobro in koristno s ponižnim srcem prositi, naj nam prihajajo na pomoč z izprošenimi milostmi." Končno postavlja v veroizpoved (tako imenovano tridentinsko veroizpoved): "Trdno priznavam, da je treba podobe Kristusa, Božje Porodnice Marije in ostalih svetnikov vedno imeti in hraniti ter jim izkazovati dolžno čast in hvalo."

Dobrih sto let po tem vesoljnem koncilu

je španec Mihael Molinos padel v dolgo vrsto zmot (68). Med obsojenimi stavki najdemo: "Ni primerno, da bi popolne duše častile Marijo, svetnike" "Nobeno ustvarjeno bitje ne sme biti zasidrano v naših srcih, niti Marija, niti svetniki..." Ker je to obsojeno, je torej znova jasno naznačena dolžnost čegčenja svetnikov in dušna korist, ki jo imamo od tega.

Cerkveni zakonik v kánonu 1276 z besedami Tridentinskega zbora prav tako izjavlja, da je "dobro in koristno ponižno klicati božje služabnike, ki obenem s Kristusom kraljujejo."

Tako govore uradne izjave svete Cerkve.

"Da gre tako zares!" je vzkliknil prijatelj in začel svoje staligče počasi umikati, kar me je zelo presenetilo. Le to mu ni šlo v račun, zakaj je tu toliko ljudi, ki se za Najsvetejše prav nič ne zmenijo, a svetnike obležejo od prvega do zadnjega. Pa je bil že mehak in mu ni bilo težko razložiti, da to ravnanje ni pretirano, kar se svetnikov tiče, pač pa pomanjkljivo, v kolikor gre za Najsvetejše.

Pogovor se je zavlekel v mrak. Ni kazalo dlugega, žrtvoval sem še preostanek časa. Sedeva. V bojazni, da bi prijateljve ne pravi spet ne vzburil, sem v previdnem molku segel v drugo polico, kjer se knjige niso držale tako znanstveno kot v prvi:

"Smem? Tothovih "Deset zapovedi" je, poglavje o svetnikih."

"Kar."

Namizna luč, somrak v sobi, po zraku se je vlekel cigaretni dim. In iz svetlega kroga pod svetilko so spregovorili beli listi.

...Katoličani molimo edino le Boga. Imamo pa pravico častiti tudi vse tiste, ki so v življenju uresničili krščanski ideal. Čegčenje Marije in svetnikov ni prav nobena ovira za trčno versko življenje — nasprotno, vzpodbuda je. Saj so svetniki le zvezde, ki svoj žar od enega Sonca dobé od našega Gospoda Jezusa.

Taki smo, da vsepovsod ljubimo višine. V duhovnem redu so te višine svetniki. Kot alpski vrhovi so, ki kipe iz položne ravnine vsakdanjega življenja in nam ponujajo nepokvarjen in oživljajoč zrak in sončno svetlobo izžarevajo in odpirajo nam pred očmi nova, neverjavna in odpirajo nam pred očmi nova, neverjavna in odpirajo nam pred očmi nova, neverjavna izmerna obzorja junaškega življenja. Človeka iz velikega mesta po težki vsakdnevni službi, ki melje njegove živce, vse sili v gore, ker ve, da jih je potreben. Stori prav. Naj se ne straši gorskih vrhov: kdor po svetnikovi sledi stopa, bo kmalu čutil v sebi, kako se krepi njegovo versko življenje, kako se prebija vedno bolj v osrčje katolicizma: videl bo, da po zgledu svetnikov prihaja do večnega vzora — našega Gospoda Jezusa.

Nebesa so muzej umetnin, umetniki svetniki. Ti ne delajo z marmorjem in bronom, niti z barvami in mrtvim platnom: uporabljajo pri delu prvino ustvarjenega sveta — živo dušo.

Svetniki so junaki. Krhki ljudje kakor mi, umrljivi, a z veliko mislijo prevzeti: z mislijo večnega življenja. Nikdar ne puste te misli. Njena luč jih je osvetljevala v nedeljah in med tednom tudi, pri molitvi kakor pri zabavi. Junaki so, ljudje z eno dušo, značajni.

Svetniki so nam zgled na duhovni poti.

So poezija naše vere.

Svetišče katoliške vere in morale je postavljeno iz granitnih skladov načel, tako orglaških kakor pritiskajočih. Zvišena zgradba, ki se dviguje do neba... ali nas ne bi z nemiro ali bojznijo, če ne z grozo navdajala, ako bi to veličastje ne bilo omiljeno s tisoč svetniki, vseh prijaznih, ljudi kakor smo ljudje mi, zlomljivih, nam podobnih, v greh nagnjenih, ki nam vzklikajo: "Ne bojte se, bratje! Vsi tisoči vam zagotavljamo da vse, kar je treba, tudi vam ne bo pretežko in pretrudljivo storiti. Pot ni dolgočasna in mrka!"

In ta poezija v bel kamen vklesana! če bi odstranili vse kipe in podobe iz starih katedral in drugih svetišč, bi stene ostale mrzle, izgnila bi toplota iz kupol in domača prijaznost stebrov.

V stoletnih evropskih mestih je češčenje svetnikov storilo še ulice privlačne in vse vsakdanje življenje. Na stene so obežali svete podobe in pred njimi prižigali lučke: pri mestnih vratih, v trgovinah, v delavnicah. Kdor je takrat te slike gledal, je začutil novo silo v sebi, stresel je za nekaj hipov s sebe prah vsakdanjosti. Kdor gleda moderno ulico danes, čuti, kako mu duša otopeva, in teško

loči, ali ga imajo, ko mu to ponujajo, še za človeka, ali le za plen nagonov.

Češčenje svetnikov posreduje toplino našemu duhovnemu življenju, privlačnost naši sveti veri. Daje poleg poezije našemu verskemu prizadevanju tudi ideal.

Človek je junake vselej častil. Vendar so junaki in junaki. Od posameznika je odvisno, kako izbira predmet svojega junaštva. Češčenje pravih junakov je znak narodovega zdravlja, navdušenje za navidezne junake pa znamenje propada.

Klonimo pred Dantajem, Murillom, Beethovenom... ali še mnogo globlje se moramo uklanjati brezimnim borcem v vsakdanjem življenju, nimim junakom, ki so pošteni, čeprav v stiski, čisti, dasi v močvirju velemest, neomajavi sredi skušnjav. Današnji svet govori samo o junakih filma, plesa in športa. To ni prav.

"Bratje, vrh vseh športov in rekordov so junaštva duha!" če več velja za vas mišičevje kot duh, če znanje več kot dobrota in surova sila več kot duša — tedaj je vaša kultura izgubljena, človeka vredno življenje izginja.

Češčenje svetnikov je zagotovilo nadvlade duha materiji.

Še nismo izčrpali: češčenje svetnikov nam vliva moč in vztrajanje v posnemanju Kristusa.

Ob obletnicah narodnih zgodovinskih dogodkov se zbiramo, poslušamo, govorimo, gledamo strunne mimohode, se navdužujemo. Tako rod rodu predaja in oživlja domovinsko ljubezen. Prav je, da tudi mi katoličani na ta način krepimo svojo ljubezen do večne domovine.

Skrajni cilj našega duhovnega razvoja je Jezus Kristus. Višina njegovega zgleda nas pa zna prestrašiti. Ali bi morebiti ne sodili, da nam je nemogoče slediti, če bi ne imeli prednikov, ljudi vseh narodov, vseh dob, vseh poklicev, vseh značajev, ki nas s svojim zgledom navdušujejo?

Dober planinec pravi, da je "višinska bolezen" vrh, ki ves prevzame duha, ga privlači in sili kvišku, kvišku brez prestanka, do cilja. Svetnik je tak vrh. Kogar pravo češčenje prevzame, ga ne izpusti, ga sili kvišku, kvišku — do Kristusa. Premisli nekaj svetniških zgledov in boš razumel, da češčenje svetnikov resnično daje moč in vztrajnost za življenje po Kristusu.

S kakšnim namenom torej častimo svetnike? Ne le ker imamo to pravico in to dolžnost. Imamo tudi razloge: svetniki nam mi-

losti prosijo, odevajo v poezijo našo, vlivajo ideal našemu hrepenenju, posredujejo nam trdnost in vztrajnost v življenjskih bojih...

Prijatelj Bask je prvi pretrgal tišino, nastalo, ko je izzvenela brana beseda:

"Zdi se mi, da sedaj bolje razumem, zakaj postavlja sveti Ignacij Lojolski češččenje svetnikov med znake "čutenja s Cerkvijo"."

"Odkod pa to veste? Ste morda prebirali njegove "Duhovne vaje"?"

"Zakaj pa ne! No, po pravici povedano: bi jih ne, če bi ne bil sveti Ignacij naš svetnik."

"Vaš? Kako?"

"Preprosto: Bask je bil. Zdi se mi, da sem vaše branje nekam z dušo sprejemal prav ob misli nanj. In vaš svetnik? Gotovo ste ob tem branju mislili nanj?"

Takrat je zapel hišni zvonec že četrtrič.

"Oprostite."

Vstal sem odpirat potrpežljivemu neznancu, ki naju je zmotil.

Razšla sva se. Od tistega pogovora sva si bolj blizu drug drugemu, dasi mu na zadnje vprašanje nisem nikdar odgovoril. In odgovoril nisem, ker mi je bilo težko; ker nisem hotel proglašati svetega Cirila in Metoda za našega, niti svetega Modesta, ne svete Eme, tujcev, ki so med nami in za nas delali. Težko je, ker Slovenci proglašene svetnika iz svojih vrst še nimamo.

Baski so majhen narod, ne kaj pride večji od našega. Imajo le dva svetnika, a sta ta dva sveti Ignacij Loyola in sveti Frančišek Ksaverij.

"In vaš svetnik?"

Postavil sem tisti večer Baragovo sliko na pisalno mizo. VALERIJAN GORENC

V zaupanju nisem bil varan

Eđen izmed novih naseljencev v Argentini nam je poslal v objavo že leta 1947 sledeči opis dveh izrednih posredovanj Baragovih, ki jih tu sedaj objavljamo obenem z izjavo nje-ga, ki sporoča:

Rim, 3. julija 1947

Z ozirom na poziv v knjižici o svetniškem škofu Ireneju Frideriku Bāragu smatram za svojo dolžnost, da Vam sporočim dve najznačilnejši izmed mojih uslišanj, ki sem jih bil zadnja leta deležen na njegovo priprošnjo.

Ne vem sicer, ali gre tu za "izredna" uslišanja, katera Vi iščete, ali ne. Vem pa, da mi je svetniški škof v opisanih in še mnogih drugih primerih uspešno pomagal. Niti ena moja prošnja k njemu ni ostala neuslišana. čim večja je bila sila, tem hitrejša je bila vedno njegova pomoč.

J. M.

Za Božič 1945 leta je Pontificia Commissione di Assistenza nameravala obdariti slovenske begunske otroke v Avstriji. Za to obdaritev je rabila njihove sezname, ki jih pa v Rimu takrat še ni bilo. Zato sem bil v začetku novembra 1945 naprošen, naj grem iz Rima v Avstrijo po te sezname.

Pogtna zveza med Italijo in Avstrijo takrat še ni bila obnovljena. Legalno dovoljenje za prehod meje je bilo nemogoče dobiti. Prestajala je samo ilegalna pot. Na ilegalnem prehodu meje pa je bilo v poslednjih mesecih mnogo Slovencev zajetih in bili so obsojeni od 3 do 6 mesecev zaporu.

V Avstriji sem poverjeno mi nalogo razmeroma hitro opravil. 25. novembra sem bil že na poti nazaj v Rim. Z menoj je bil prijatelj J. J. Omenjenega dne, približno ob 16 sva bila s prijateljem po nesreči zajeta od nekega avstrijskega orožnika. On naju je aretiraj in odvedel na najbližjo orožniško postajo. Ta je bila v Abfalttsrsbachu pri Silianu.

V času, ko naju je orožnik gnal iz mesta aretacije na orožniško postajo in ko sem že premišljal, v katerem zaporu bom odsedel kaznen, sem se spomnil svetniškega škofa Baraga. Prosil sem ga, naj izprosi od Boga rešitev, zlasti ako bi nameravana obdaritev izostala, ako sezname ne pridejo v Rim.

Po par urah čakanja na orožniški postaji, ko sta naju z orožnikom preiskala in legitimirala in ko sva pokopala že skoro poslednje upanje, da bi to pot srečno videla Italijo, je prišel poveljnik straže, ki naju je kratko zaslísal in — izpustil.

Prepričan sem, da je pomagala Baragova priprošnja.

Ko sem se 31. oktobra 1943 oženil, nisem vsled velike stanovanjske stiske v Ljubljani, nikjer mogel dobiti stanovanja. Vsa iskanja stanovanja so ostala brezuspešna. Nato sem prosil za pomoč Baraga.

že par dni potem me je tedanji predsednik Delavske zbornice v Ljubljani dr. B. A. vprašal sam od sebe, ali sem že dobil stanovanje. Na moj negativni odgovor mi je dejal, da naj

napravim prošnjo za dodelitev prostorov v I. nadstropju zbornične palače. Stvar je bila toliko bolj čudna, ker sem istega dr. A. že prej parkrat bač za iste prostore brezuspešno prosil in ker je bil dr. A. strokovničar, ki je pripadal drugi svetovnonazorski delavski organizaciji, kakor jaz in predstavnikom organizacije, kateri sem jaz pripadal, ni bil vajen izkazovati uslug. Zaprošeno stanovanje sem

nato tekom naslednjih dveh dni tudi dobil.

Ko sem Baraga prosil za pomoč v tej zadevi, sem mu obljubil, da bo dete, ki je bilo tedaj na poti, nosilo njegovo ime. Toda dete žal ni bilo živorojeno. Vsled tega sem obljubo prenesel na naslednjega otroka, ki je bil rojen 20. junija 1945. Bila je punčka, ki jo je žena dala krstiti na ime Ireneja Friderika Baraga.

Oče velikih jexer

"BOG TE NESI, FRIC POBOŽNI!"

Pomlad je spet zarajala po vrtovih in poljih in drevju po šmartinski gori. Vrabčki so se jeli potikati po strehah in dimnikih, uganjajoč prežerna pobalinstva.

"Ježeš, ježeš," hiti dopovedovati farovška kuharica Mica, ko nese s kuhalnico v usta požirek juhe. "Pri nas je vsak dan porcijunkula." V lonec vrže pest soli, obriše dlan ob predpasnik in žlobudra: "Gospod Friderik so res bogoboječ mož. Hlače se jim na koljenih kar svetijo, toliko prekleče."

Neža, ki je bila prinesla veliko sito, je že odprla nabrana usta, pa ji Mica ne da do besede.

"Spijo gospod Friderik kar na deskah, pa jih nič kosti ne bolijo. Pa — saj malo spe. Prenekaterikrat že ob dveh ponoči ljudje sitnarijo za spoved. Tako so pa tečni! In potem se tiščijo celo dopoldne okrog spovednice kot čebele okrog panja."

"Radi imajo gospoda Friderika."

"Radi pa, radi. Od Kranja jo pritolčejo prav sem do šmartina samo zaradi njega." Mica porine na ogenj močno poleno.

"Oni dan so jo gospod kaplan kar bosil pri-mahali domov."

"Jedeta—" Neža bi se skoro sesedla zaradi tolikega pohujšanja.

"Čevlje so kar na poti sezuli in jih podarili beraču."

Neža še ne more prav do sape. Mica pokuka skozi priprte duri po veži, jih tiho zapre in stopi prav k Neži.

"Pospravijo pa precej gospod kaplan," nadaljuje v šepetu, dopovedujoč z ogromno kuhalnico. "Kar jim po kosilu postavim na mizo, zavijejo kar v kos papirja, pa hajdi v svojo sobo."

"Pa so suhi."

"Suhi, suhi, kot naša hruška. Garajo."

"Garajo!" ponavlja Neža in strmi, kot da ne razume.

"Še nekaj! A drži jezik za zobmi kot sveti

Krištof na steni! Gospod župnik jih ne morejo, pa tudi gospod kaplan Jaka nos vihajo. Sama ne vem, kaj imajo."

Kaplan Friderik Baraga kleči pred tabernakljem. Oči mu vise na oltarni podobi, kjer jaha sv. Martin na močnem belcu na poti pod njim se pa trese ves strgan berač.

"Sveti Martin, ti nisi več moderen svetnik," tako misli. "Usmiljen si bil z reveži. Danes bi ti slaba predla." Friderik misli na mrzle janzenistične obraze, ki ubijajo veselje za vse božje. Med trdimi besedami loputajo z vratci spovednic, z lece grme o Bogu kot hladnem sodniku, kruha življenja nočejo lomiti sestradanim ovcam. Prav v zadnji kot cerkva je zalezal ta mraz.

Potem se Friderik pogovarja z Bogom. Roti ga in prosi, zahvaljuje in časti. Vrne se v župnišče. Tu kuje načrte. Po kosilu bo nesel kos pogače čevljarjevim in starki na koncu vasi. K mlinarjevim bo treba z dobro besedo. Pod večer se bodo otroci natepli v njegovo sobo. Učiti jih bo treba branja in pisanja, pa zraven pravega veselja in ljubezni.

Saj res, sestri Malki je še dolžan odgovora. Sede za mizo in piše: "...Radovedna si, če sta mi srajci, ki si mi jih poslala, prav. Hočeš reči: še kakšno lahko dobiš! Oh, ljuba Malka, čisto prav sta mi, popolnoma prav."

Pa jih bo spet nekaj odblečenih, se smehlja Friderik ob topli misli, ko zapira pismo.

Da pečene klobase lepše diše kot kuhano zelje, to je Micin nos sijajno pogodil, saj je bila izvrstna kuharica. A njen nos je bil vse sposobnejši. Ni se zmotil, ko je pred nekaj dnevi dognal, da med gospodi v župnišču ni vse tako, kakor bi moralo biti. Nekaj se kuha, to Mica čuti. Kaj, pa njen nos še ne more zaznati. Koncem maja je zavrelo.

Nekaj pred poldne, ko se že kade v v kuhinji na mizi zavaljeni cmoki in kuharica vsa rdeča praži drobtine, se začuje iz nasprotne sobe nizek glas: "Gospod Friderik!"

“Želite, gospod župnik?”

“Stopite malo k meni. Ta-le odlok je prišel s škofije.” Mici je zastala sapa. Vedela je, koliko ura bije.

“Prestavljeni ste zaradi širjenja bratovščine presv. Srca Jezusovega in pobožnosti k Materi božji, s slavo in častjo kronani...”

“In zaradi župnikovega priporočila,” je jezno dodala kuharica, ko so se vrata župnikove sobe zaprla.

Čez nekaj dni se je Baraga poslovil. Zamisljen je odhajal iz kraja, saj se mu je srce v dobrih treh letih močno navezalo na te ljudi.

Enakomerno cvili prvo kolo lojtrnega voza skozi Trebnje. Frideriku ni ne za razbeljeno sonce ne za mehke smrekove gozdove, kot da se pelje skozi svojo mladost, tako mu je. Saj je tu rastlel.

Onstran Gorjancev čepi vesela Metlika kot zidanica sredi vinogradov. Tu bo odslej Friderikov vinograd.

Krepko mu seže v dlan dekan Marko Derganc. Potem se pozdravi s kaplanom Tonetom in Janezem. Tistih nekaj kosov pohištva je kaj hitro raztovorjenih. Friderik jih razmesti po svoji sobi.

“Tako, gospod dekan, jaz sem nared za delo.”

Prve dni Friderik opazuje, pa brž opazi, kje bo treba prijeti. Po dušah cvete plevel, vinograd je zanemarjen. Globoko ga bo treba prekopati, trte zalivati in obrezovati, puliti plevel in zasajati nove mladike. Podružnih cerkva je šestnajst, dela ne bo zmanjkalo.

Noče mu v glavo, kako da se boje ti veseli Belokranjci spovednice kot cigan vode. Poučiti jih mora o dobroti božji, ki je v svoji vseodpuščajoči ljubezni zamislila tako čudovit zakrament. Pa jim razklada s prižnice, da je Bog Ljubezen, da nas ima tako rad kot nihče na vsem ljubem božjem svetu. Le čaka kdaj se bo spet kak izgubljeni sin vrnil v njegov objem. Pa jim še pove, da je človek zares vesel, ko je brez greha in da je treba perilo pošteno oprati, ko je umazano. Počasi klonejo srea, moška še bolj počasi kot ženska.

Kaplanu Baragi so revni otroci posebno pri srcu. Nihče jih ne uči črk. Friderik jo mahne po hišah in jih zbobna v svojo sobo te kuštravce. “Tako. Tu bo odslej šola. Tudi za vas je Bog učenost ustvaril.” Kupi jim abecednike, da bodo imeli iz česa brati. Vsak dan se mu te in one otroške oči z iskrenim pogledom zahvalijo za kos kruha in veliko jabolko.

Frideriku se zdi, da se zadnje čase dobri sveti Miklavž v glavnem oltarju nekam pusto drži. Seveda, barva se lušči, jabolka, ki jih dobrotni starček v roki drži, so že čisto rjava. Kaplan kar sam najame delavce, da prebarvajo glavni oltar, potem pa še stranska. In k novim oltarjem spada nova mašna obleka. V Friderikovem žepu je še nekaj denarja. Kmalu se Metličani smehljajo nad novimi plašči.

Iz Ljubljane dobi pismo, da bo “Dušna paša” kmalu dotiskana. Saj je že čas, si misli

Baraga. Odslej se ne bodo fantini več ozirali po ženski strani, pa tudi Kovačevki ne bo treba zehati med sv. daritvijo.

Po mnogem trudu in molitvi počasi vinograd dobro kaže. A Frideriku vedno močneje gloje v srcu. Dekan in kaplana so neodkriti do njega. Zavirajo njegovo delo in na vsak korak mu groze s škofijo. Postaja mu tesno, tako čudno tesno. Saj hoče biti ljubezen vsem vse. Dobrota ne more zdržati sama, do konca se razda. Ne da se ukleniti.

Po štirih mesecih je prišlo do končnega preloma. Baraga je kupil križev pot, ki ga do tedaj v cerkvi še ni bilo. Ljudje so jokali od veselja, dekan je pa pošteno zameril. Tako je Friderik ostal ob prihodu novih dveh kaplanov novomašnikov tretji kaplan.

Koncem oktobra 1830 je jelo po Metliki vržati.

Tolsti krčmar Pipa škili izza okna po cesti, kapiana šušljata na vrtu, dekan živčno koraka po pisarni. Kaj neki Friderik namerava? Po hišah hodi in prodaja svojo ropotijo: omaro, mizo, stol in obešalniki.

“Novo bo kupil,” se čehlja Pipa po bradi.

“Zmešalo se mu je,” se krohotata kaplana.

“Od nas gre,” ve dekan.

Vsa soseska stika glave: “Od nas gre do!” Ljudje povešajo glave, ni jim do dela ob tej novici. Le v župnišču je praznik.

Friderik je bil že pred letom dobil v roke knjižico “Očrt zgodovine cincinatske škofije v Severni Ameriki.” Z Dunaja je dospela. Misel, da bo lahko neovirano nesel ljubezen med Indijance, ga je zagrabil. Mnogo ur je preklečal, potem se je odločil. Sedaj ima vse papirje urejene in jutri gre.

Vse črno je pred župniščem. Tisoč oči je solznih in tu in tam je čuti glasen jok. Friderik podaja roko še zadnjim znancem, potem hoče na voz. Hudo mu je, posebno zaradi otrok, ki neutrolajljivo hlipe v dlani kot ob smrti očeta.

Med množico se prerine do voza gospod dekan. Ves zelen je v obraz in nemirno mežika. Ljudje za trenutek utihnejo.

“Prosim, Friderik, kdaj boste plačali še ves dolg za mašne plašče in oltarje?”

Baraga pogleda v tla, potem pa zajoče kot otrok. “Ničesar nimam, gospod dekan. Tole suktno vam pustim,” jame slačiti novo črno suktno. Dekan povese glavo od sramu. Obrne se in odkoraka proti župnišču. Pa podviza korak, ker mu prihaja na uho sumljivo rohnenje ljudi.

Ljudje spet jočejo, pozdravljajo, prosijo Friderika za molitev in se mu zahvaljujejo. Vsevprek govore in kriče. Friderik na vozu vstane, in naredi čez množico velik križ:

“Blagoslovi vas Bog oče...”

Voznik požene. Tedaj je ihtenje še močnejše. “Ostanite pri nas, molite za nas, kaj bomo počeli brez vas?” Možje drže kolesa, ustavljajo konja, otroci vlečejo voz nazaj.

Skozi okno kaplanove sobe se začuje pozdrav: “Bog Te nesi, Fric pobožni!”

Voz izgine v oblaku prahu. JANKO

PO KATOLIŠKEM SVETU

SV. OČE O POMENU VATIKANSKEGA RADIA

Holandski katoličani so podarili papežu nov močan oddajnik za kratke valove. Sv. oče je z odposlanstvom, ki mu je dar prineslo, sprejel še 1300 holandskih romarjev in jim v nemškem jeziku govoril o **nalogah vatičanskega radia**. Vsi verniki naj bi sodelovali pri tem važnem apostolatu besede, ki si prizadeva, da v službi večne resnice rešuje duše iz temin modernih zmot. Sodelovanje pri tem delu pomeni deleženje pri apostolatu ljubezni, ki se bojuje proti demonski oblasti sovraštva. Zmota in sovraštvo sta že zadala globoke rane človeštvu in ne smeta več ograzati človeka z novim trpljenjem in mukami. Sodelovanje pri tem delu pomeni včlanjenje v zbor pravih prijateljev miru in pomoč tistim, ki so pripravljani, da v resnici slede Kristusa v vseh mehkih osebnega, družbenega in javnega življenja, da s tem znova pritegnejo svet k Njemu, ki je pot, resnica in življenje."

O SOCIALNEM VPRAŠANJU

3. junija je sv. oče sprejel udeležence mednarodnega zborovanja za socialni študij. V daljšem govoru je opozoril na najbolj boleče pomanikljivosti v sodobni družbi in pozval katoliške sociologe in javne delavce k njih rešitvi. — V začetku govora se papež nada, da bo tudi to zborovajne pospešilo dozorenje sadov, ki naj jih rodi leto povratka k Bogu, tako n. pr. duha pravčnosti, bratstva in miru. "Gotovo je pomanjkanje tega duha eden glavnih vzrokov zla, ki stiska milijone bitij v moderni družbi." Med temi je nepregledna množica brezposelnih. Njihovo ubanost izrablja hudobni duh, "da jih tira v materialistične in brezbožne tokove in jih vključi v mehanizem neupogljive socialne organizacije."

CERKEV V BOJU ZA MIR

Pot, ki vodi v nebo, je tudi edina pot k miru na zemlji. Zanj si sv. oče prizadeva ves čas svojega vladanja. Posebni naporji so potrebni danes. Dne 1. julija je papež dvakrat izrekel željo, da bi Gospod ne dopustil biča vojske in da bi ljudem vdihnil duha miru. Vernikom je pri tem potrebna srčnost, kot jo je v vseh nasprotovanjih kazal pred kratkim za svetnika proglasi Vincencij Strambi. Le srčne duše bodo privedle svet do krščanske prenovitve sveta in pravosti; kar je najbolj goreča želja božjega namestnika za sveto leto. V mednarodnem življenju mora zmagati težnja po edinosti. Članom mednarodnega zboro-

vanja zasebnega prava je papež 15. junija prikazal panevropsko idejo kot izraz te težnje, potem pa jih pozval, naj imajo vedno pred očmi tri točke: 1. učinkovita zaščita preganjanih in bednih; 2. poenostavljenje odredb za tiste, ki morajo večkrat potovati iz države v državo; priznanje in uresničenje človeku vrojenih pravic. Ker so te pravice nujno povezane s človeško naravo, so vedno v skladu z občo blaginjo in jih država nikdar ne sme žrtvovati za kako svojo itak vedno le navidezno korist.

V boju za mir v skladu z božjo voljo in resnično blaginjo človeštva, je sv. Cerkev izdala **odlok o izobčenju tistih, ki napadajo cerkveno avtoriteto**. Odlok je proglasila sveta koncil-ska kongregacija, podpisal ga je papež. Izobčenju, pridržanemu sv. stolici, zapadejo tri vrste ljudi: 1. tisti, ki kujejo zaroto proti zakoniti avtoriteti škofa in se skušajo polastiti njegove oblasti; 2. tisti, ki brez ozira na določbe kanoničnega prava prevzamejo kako cerkveno čast, službo, beneficij, ali ki dovolijo, da jih za navedeno imenujejo; 3. tisti, ki na kakršen koli način sodelujejo pri teh zločinih proti cerkveni oblasti.

Ta stroga odločba je naperjena posebej proti poskusom novih razkolov za železno zaveso. Zločinski napadi proti Cerkvi so tam postali kar običajni. Zato doseданje uredbe kanoničnega prava ne zadostuje več, saj so računale le s posameznimi primeri. Vsak tak primer je prej Cerkev posebej obravnavala in sodila, z novim odlokom pa kazen izobčenja kar sama po sebi deluje.

Boj za pravi mir se bije na vseh področjih. V UNESCO — vzgojni, znanstveni in kulturni organizaciji Združenih narodov —, kjer se je pred kratkim odpovedal svojemu mestu predsednik Jaime Torres Bodet zaradi nepréstanih kritik, kako ta organizacija rešuje vprašanja vere in človeških svoboščin. Ob zaključku skupščine je govoril uradni vatičanski opazovalec msgr. Francesco Borgongini Duca. Pozval je vse **vzgojne ustanove, naj svoje delo gradijo na ideji Boga**. Brez te ideje izgube tudi najbolj vzvišene besede vsak pomen. Neznatna manjšina med vzgojitelji vara sama sebe, če misli, da se da vzgajati brez Boga, ki vendar vanj verujejo vsa ljudstva in ki vera vanj živi v srcu vsakega človeka. Če spoznajo mladi in stari, kdo je njihov oče, bodo spoznali, da so drugi ljudje njihovi bratje in vsi bodo ena družina.

PO SVETU

V Argentiniji preseneča moč in sijaj verskih prireditev. V juliju so bili dnevi zborovanja

Katoliške akcije. Njeno geslo za obdobje 1951-52 je: **Živimo s Cerkvijo!** V okviru tega se pripravljaja nadškofijski kongres za duhovniške poklice. Pripravni naj duže in razvnuame voljo za 1. narodni kongres za duhovniške poklice, ob oktobrskem euharističnem kongresu. — Nemci so imeli julija v Frankfurtu liturgični kongres. Udeležilo se ga je preko 800 duhovnikov iz Nemčije, Francije, Španije, Severne in Južne Amerike. — Rim bo prizorišče 1. mednarodnega kongresa katoliških umetnikov. Pobudila sta ga Mednarodno gibanje katoliških izobražencev Pax Romana in Združenje italijanskih katoliških umetnikov. V času od 1. do 5. septembra imajo na dnevnem redu množična vprašanja. N. pr. Kriza kulture brez upanja. Umetnost — vinovega upanja. Današnja upodabljaljoča umetnost v duhu katolicizma. Poklicno vprašanje umetnika v sodobni družbi. — Na umetniških razstavah, ki bodo ob tej priliki, bo nas Slovenca zastopal mojster France Gorše.

RDEČI ZA RDEČI MIR

Sveto leto torej poganja bogate srlove milosti, spoznanja, delavnosti. Tudi rdeča gospoda po svoje pripomore k temu. Najbolj viden škandal, ki so ga zagrešili v teh tednih, je bil izgon papeževega nuncija msgr. O' Hora Geralda Patricka, njegovega oskrbnika in tajnika, iz Bukarešte. Predpisali so jim rok 3 dni. Uradno so obtoženi zlorabe svoje diplomatske službe za vmešavanje v notranje zadeve Ljudske Republike Rumunije. V Vatikanu se niso začudili. "Il Quotidiano" je dejal: "Metoda preganjanja Cerkev se vseh 2000 let ponavlja. Zlasti komunistične metode se ponavljajo dan za dnem z brezupno enoličnostjo."

Sicer se boj proti Bogu, Cerkvi, duhovnikom in vernikom z vso strogostjo nadaljuje na vsem ozemlju, ki ga vladajo rdeči. Omeniti bi bilo, kako so našli sredstvo, da izpraznijo cerkev, ne da bi jo bilo treba zapreti. Praška cerkev sv. Ignacija je bila prej v rokah jezuitov in volno polna. Zda jezuiti žive kje v Sibiriji, če še žive, oblastniki so pa cerkev izročili odpadniku Konasu. Kadar mašuje ta nesrečni ali pa njegov tovariš Jan Mara, ni v cerkvi žive duše, vsaj katoliške ne. Ljudje prihajajo molit, kadar obeh prodancev v cerkvi ni.

MOLITEV SVETEGA LETA — PREPOVEDANA

Molitev svetega leta, ki jo je sestavil Pij XII., so za železno zaveso prepovedali. Srečni uživatelji progresivne demokracije je ne smejo ne poznati ne širiti. "L'Osservatore Romano" vidi edini razlog prepovedi v tem, ker molitev ves čas prosi Boga miru. Kako se to sklada s podobo, ki so jo o papežu napakali učitelji rdeče resnice od novih Goebbelsov do rajonskih komisarjev? Papež je vendar vojni hujskač, zaveznik zapadnih imperialistov in kapitalistov. V svetoletni molitvi pr prosil nebeškega Očeta miru za vse ljudi, brez ozira na raso, narodnost, vero, družbeni položaj. Niti besedice ni v nji, ki bi jo lahko obtožili bojnega duha. Tudi ko molj za bra-

ki trpe preganjanje zaradi vere, ne uide najmanjša grenkoba proti preganjalcem. Samo zato je molitev svetega leta grožnja in več kot grožnja za tiste, ki mečejo v papeža najbolj divje obtožbe; zato jo hočejo potlačiti, z vsemi drugimi svobožčinami.

VZGOJA

Ne papež, ne Cerkev, ne molitev, ne Bog — pravijo rdeči vzgojitelji. Kaj pa? Saj "moramo po vsej sili rešiti duše (!) otrok," je dejal komunistični vzgojni minister Zdenek Nejedly v eni nedeljskih praških oddaj. Za koga? I, za boga Pepeta. Tista tako neverjetno klavirna zgodba, ki smo jo brali že v prvih poročilih Poljakov, rešenih iz sovjetskega pekla, se ponavlja po učilnicah novo osvobojenih dežel. Učitelj zahteva, naj malčki zmolijo očenaš. (Kaj hoče ubogi učitelj, ko je dobil od staršev otroke, ki znajo očenaš?) Potem pa pravi: "Poglejmo, dragi otroci, če Bog v resnici biva in če vam bo dal kruha, ki ga v molitvi prosimo." Kruha ni v razred! Učitelj počaka še 10 sekund, 20 sekund, potem pa golči: "Zdaj vidite, da Boga ni. Bomo pa pomolili k papačku Stalinu in boste spoznali, kako čuje naše prošnje." Niti dobro ne odmolijo, ali se ti ne odpro vrata, skoznje stopita dva junoša in šolska soba zadži po slaščicah. "Vidite, otroci, kako smo vso hvalo dolžni voditelju delovnega ljudstva!"

V srednjih šolah gre včasih malo teže. Tako se je po čezkih gimnazijah dogajalo, da niso študentje podpisali čestitke bogu Stalinu za njegov rojstni dan — božič za komuniste.

UNIČENJE REDOV NA SLOVAŠKEM

Noč na 13. april je bila noč nasilja za samostane na Slovaškem. Policija je obkolila jezuitske, frančiškanske, salezijanske hiše in hiše redemptoristov. Hrabri policaji so si s puškinimi kopiti in bajoneti izsilili vdor v postojanke. Iz mnogih samostanov je bilo slišati vpitje mučenih menihov. Potem so jih kot živino odpeljali proti Rusiji ali pa v "koncentracijske samostane". Koliko je bilo teh žrtev, se da sklepati iz teh nekaj podatkov: Kongregacija božje Besede je imela v zavodu v Nitri 15 duhovnikov, 40 študentov teologije in filozofije, 50 novincev, 30 bratov in 150 nižjih seminaristov. Vse te so 5. maja na kamijonih z vojaškim spremstvom odavlekli v Sovjetijo. Salezijanskega inšpektorata ni več. Z inšpektoriem vred so zaprli 260 salezijancev. Vse njihove hiše so zaplenili. Kakor običajno so s policiji izgini tudi kelih, obleke in druge dragocenosti. Možje oblasti so svojo moč pokazali v božjih hramih. Nekateri trezni, drugi pijani so počenjali po svetih krajih bogoskrunstva kot povesod, kadar božji sovražniki pridejo v cerkev. Naslednje dni je bilo videti ganljive prizore. Prebivalci so se zbirali, da popravijo škodo in da zadoščujejo za bogoskrunstva. Osem dni kasneje so doživeli podobno usodo kapucini. — Kongregacija božje Besede je imela v zavodu čisto natrpano del menihov, so prave ječe z mučilnimi napravami.

V vzhodni Slovaški močno pritiskajo na ka-

toličane bizantijskega obreda. Njihove duhovnike — kolikor jih je še — zapirajo, pošiljajo pa jim pravoslavne. — Komunistična partija je dvignila gonjo proti duhovnikom in redovnikom. Med sredstvi se poslužujejo in pred. fotografij oltarjev, v katerih so bistro umno skrite zaloge orožja, ali pa fotografije vlačug, ki krožijo okoli duhovskega stanovanja itd.

BOJ KLERIKALNI REAKCIJI NA MADŽARSKEM

Na Madžarskem imajo učenega ministra za ljudsko prosveto. Piše se za ožeta Revala. Ta Jože Reval je 6. junija moško povedal: "Odlučeni smo, da likvidiramo peto kolono imperialistov, to je klerikalno reakcijo v državi." Učeni minister za ljudsko prosveto Jože Reval predlaga v ta namen: 1. Vatikan mora pristati na to, da madžarska vlada odobri imenovanja katoliških škofov; 2. razne katoliške organizacije kot Katoliška akcija, Družba otrok presvetega Srca, Rožnovenska bratovščina, pogrebna društva, itd. morejo priti pod državno nadzorstvo; 3. skrečiti je število redov; 4. konča naj se s katekizmom po šolah; minister za ljudsko prosveto bi ga nekako pustil le še na ljudskih šolah, a seveda le fakultativno.

RUMUNIJA BREZ CERKVENEGA POGLAVARJA

V Rumuniji so zaprli zadnjega cerkvenega dostojanstvenika. To je mons. Boga, generalni vikar Albe Julie. Ta škofija in škofija v Jassuju sta bili edini katoliški škofiji zapadnega obreda. Mons. Glasser, vikar v Jassyju, je umrl pred nekaj dnevi.

VERSKO GIBANJE NA RUSKEM

Take vesti prihajajo iz vsch koncev večjega cesarstva teme. A vse satansko prizadevanje je zaman. "Collegamento", mesečnik italijanske Katoliške akcije, javlja, da je bilo v prvih mesecih tega leta likvidiranih kakih 1000 ljudi zaradi verskega prepričanja. V zapadni Rusiji se širi tajno krščansko gibanje — katoličanov in pravoslavcev — ki šteje baje že več milijonov pristahev. Ponavlja se torej zgodovina prvih stoletij Cerkve. Tudi poganski Rim je z vsemi izumi in močmi pokušal uničiti delo sv. Duha. Verniki so padli pod zversko silo mučilcev in s tem moralno zmagovali — Cerkve je zrastle, temelji poganstva so bili spodkopani. Prav tam, kje naj bi Kristusov križ za vedno padel, se je zmagoslavno dvignil. Ne moremo soditi, koliko v globine sega versko gibanje v Rusiji, gotovo pa je, da je tudi tam božja Previdnost določila uro, ko se bo Održenikov križ postavil na mesto srpa in kladiva.

NEKAJ Z ANGLEŠKEGA

V delavskem kraju Heaton Norris, ki spada v industrijsko področje Manchestra, je neka deklica kronala Marijin kip s preprostimi poljskimi cveticami — prvič maja leta 1947. Nato spet maja naslednji dve leti. Vsi trije

venci so tako sveži kot prvi dan, niti en rožni list ni odpadel. V cerkvico Naše Gospe sv. rožnega venca, ki v njej stoji kip, romajo tisoči. Dali so napraviti venec iz zlata, a župnik pravi, da ostanejo venci iz rož na svojem mestu, dokler bodo ostali sveži. Cerkvena oblast se o tem pojavu še ni izrekla, pač pa so marsikaj vedeli povedati razni dnevniki. Nekaterim je vse skupaj zvijača, drugi pa vlačijo za lase raznovrstne "znanstvene" razlage. — Med romarji je bilo že več spreobrnjenj. O prestopih v katolicizem poročajo tudi iz drugega konca Anglije. V Leedsu v Yorkshire so se namreč vržili tečajni verouka za nekatoličane. 14 od teh jih je že prestopilo v katol. Cerkev, 13 drugih si želi še temeljitejšega pouka, preden se odločijo. — V kraju Poole v Dorsetshire so posvetili prvo cerkev na Angleškem fatimski Mariji v čast.

KATOLIŠKA FILMSKA DRUŽBA

V Madridu se je pod pokroviteljstvom škofa Alcalá in mons. Eijo Garaya ustanovila kinematografska družba "ASP", ki ima namen izdelovati samo katoliške filme. Prvo njeno delo je film "Balarrasa". Obravnava misijonski poklic, dejanje pa se vrši povečini na Alaski.

9. MEDNARODNI MISIJSKI KONGRES

Dunaj se pripravlja, da bo po 26 letih nudil gostoljubje mednarodnemu misijonskemu zborovanju. Bo to 9. kongres. Glavno vprašanje: svetovna kriza in misijoni. Druge snovi: Cerkev in začetek nove dobe, pogani v vojni, socialni problemi v misijonskih deželah, domača duhovščina, karitativnost in medicina v misijonskem delu, misijoni in sloga med narodi.

NOVI SVETNIKI

Tretja kanonizacija svetega leta se je vršila 18. maja. Za svetnici sta bili proglašeni Jerneja Capitanic in Vincencija Grossa. Obe sta se posvetili skrbi za dekleta brez varstva, sirotam in bolnikom. Ustanovili sta kongregacijo Sestra ljubezni v Loveru, ki šteje danes 650 zavodov z 8.500 redovnicami po vsem svetu.

SV. MARIJA GORETTI

Kanonizacija Marije Goretti je bila izreden dogodek v zgodovini Cerkve in za naš razbičani čas. Španska revija "Ecclesia" ugotavlja: "Česar v dolgi vrsti stoletij niso dosegle kraljice, modri učenjaki, misijonarji, mučniki, je dosegla preprosta deklica, ki ni imela več učenosti kot katekizem, ki se ga je naučila v župnišču: da so se razbile stroge rimske tradicije in da se je njena kanonizacija vršila v soboto ob sedmih zvečer na prostem v neizmernem odprtem templju trga sv. Petra." Še nikdar niso proglasili svetnika pred toliko množico in še nobena mati ni imela te sreče, da bi bila pri tem navzoča, kot je bila 85 letna Asunta Goretti. Vse, kar se je vršilo na trgu sv. Petra, je gledala skozi okno

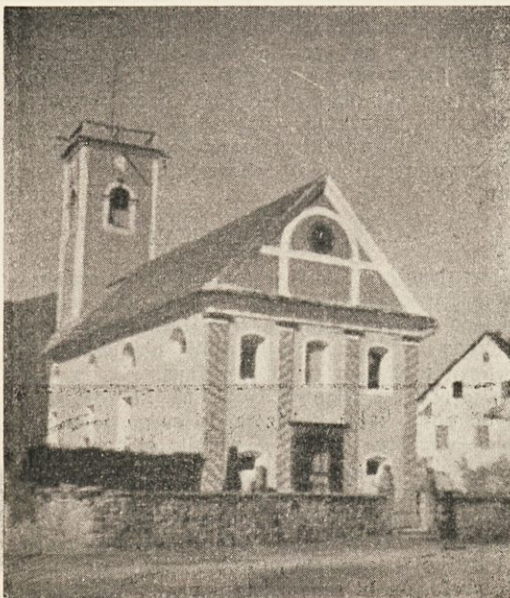
v papeževi palači. Poleg nje sta sedeli dve hčeri, sinova pa sta v slavnostnem sprevedu nosila velikansko bandero s sliko njune sestre.

Obred je potekal po običaju. Ko se je dnevni svetloba umaknila mraku, je v krasnem sijaju zablestela slika nove svetnice. Vsi zvonovi po Rimu so se oglasili in zadoneli preko radija po vsem svetu. Sveti oče to pot ni govoril v latinščini, temveč v materinem jeziku svetnice slavil ljubeznivo in malo mučenico čistosti. Sam je povdaril, da se po ljubezni polni določbi Previdnosti ta obred vrši s slovesnostjo brez primere. Spraševal je prisotne, zakaj so prišli v taki množini in zakaj se jim je Marija tako priljubila. To je znamenje, je odgovoril, da danes v tem svetu, ki navidez gine v neurejeni uživanjaželjnosti, ni le peščica izvoljenih, ki išče čistega zraka, ampak cele množice, neštevilne množice, ki jih nadnaravni vonj krščanske čistosti privlači in opaja, da se mu ne morejo upirati." Poleg čistosti so polnile Marijo Goretti druge kreposti: popolno gospodstvo duhovnosti nad stvarjo; nežna in poslušna ljubezen do staršev; neprestano žrtvovanje v težkih vsakodnevnih opravilih: evangeljsko prenašanje revščine z zaupanjem v Previdnost; izpovedovanje vere z globokim prepričanjem in željo, da jo vedno bolj razume, vere, ki ji je bila verski zaklad in ki jo je hranila

z molitvijo. Njeno srce je stalno goreče hrepenelo po Jezusu v Hostiji in končno je Marija vse to kronala z ljubeznijo, z junaškim odpuščanjem morilec.

Ob sijaju mučenictva pa navadno naletimo na senco kake hudobije. Ob Marijinemu mučenictvu so se ljudje spričo te sence zgražali in pohujševali. A od tedaj "se nenravnost zarotniško poslužuje knjig in podob, gledališča in radia, mode, zabavišč in društev, hoteč spodkopavati v družbi in v družinah avtoriteto tistih, ki so naravni čuvarji čistosti. Žrtev te zarote so že otroci. Mladina, ljubljeni dečki in deklice, punčica v Jezusovih in naših očeh: recite: Ali ste trdno odločeni, da se uprete vsemu, kar bi grozilo vaši čistosti? Očetje in matere, ali boste spolnili slovesno obljubo čuvati nad sinovi in hčerami? In vi vsi, ki me poslušate, kvišku srca, kajti naš izdajalskimi mlakužami sveta se dviga nebo neizmerno lepote. To nebo je privlačilo malo Marijo, vanj se je hotela povzpeti po edini poti, ki vanj vodi: po poti vere, po poti strahu božjega, po ljubezni do Kristusa, po izpolnjevanju njegovih zapovedi do junaštva." Za zaključek je sv. oče sebe in svet priporočil svetnici in ji predvsem zaupal v varstvo vse otroke sv. Cerkve.

IZ ZASUŽNJENE DOMOVINE

Obnovljena cerkev v Strugah na Dolenjskem

Birmo so imeli v Strugah na Dolenjskem. Za to priliko so popravili in olepšali cerkev, ki je bila požgana l. 1945. Na dan škofovega prihoda se je zbrala fara v velikem številu k sprejemu in naslednji dan so cerkev napolnili in skoro vsi pristopili k zakramentom. Škof s tajnikom je spovedoval 4 ure. Na dan sv. birme se je zbralo 11 duhovnikov. Cerkev se iz zelenja skoro ni videla, tako pravijo pisma, pa jo je tudi čistilo in krasilo 100 deklet. To je bilo vesetje pomožnega škofa msgr. Vovka, ki nosi težko skrb vodstva škofije. — Poroke so v večini tudi še cerkvene, je pa tudi že več samo civilnih in tudi nekateri starši otrok ne dajo več krstiti.

Veliko pomankanje duhovnikov vlada doma, saj jih je zaprtih še vedno okrog 60. Nove maše letos ne bo nobene. Stari duhovniki umirajo, lani jih je v Ljubljanski škofiji umrlo 10, naraščaja pa ni. V nekaj letih bodo kar brez duhovnikov.

Kresovi so goreli v velikem številu na velikonočno soboto zvečer, tako da je nebo kar žarelo. Bili so kresovi, zakurjeni v različnih oblikah, mnogi v lepi obliki križa. Ljudje so položili v to svoje upanje in izrazili s tem svojo vero v življenje.

Petdesetletnik

Ljubljanski pomožni škof msgr. Anton Vovk — petdesetletnik. Kar čudno se sliši. Šele petdeset let je spolnil, pa že toliko let opravlja tako vidne službe v škofiji. Rodil se je kot sorodnik slovenskega pesnika dr. Fr. Prežerna 19. maja 1900 na Vrbi v župniji Breznica na Gorenjskem. Ljudsko šolo in gimnazijo je obiskoval v Kranju, nato stopil v ljubljansko bogoslovje ter bil 1. 1923 na sv. Petra in Pavla posvečen v duhovnika. Prvo njegovo službeno mesto je bilo v belokranjski Metliki, kjer je lepo deloval kot spovednik, pridigar in voditelj Marijinih družb za mladino. Ni bil dolgo tam, pa so ga prestavili za kaplana v Trzič, kot sodelavca msgr. Matija Škerbca, takratnega trziškega župnika. Ko je ta 1. 1928 odšel za župnika v Kranj, je škof dr. Jeglič podelil trziško župnijo osemindvajsetletnemu kaplanu Vovku. Z vso mladostno gorečnostjo se je lotil dela in bil res župnik-dušni pastir. Takoj je pokazal poleg duhovniške gorečnosti velike upravne zmožnosti in resnični gosodarski talent, kar je znal povezati z umetniškim čutom, vse skupaj pa posvetiti lepoti cerkve in dobrobiti cerkvenih ustanov. Solidno zgrajeno versko življenje župnije je še zboljšal in utrjeval, lepo poskrbel zlasti za zakramentalno življenje župljanov, redno obiskoval bolnike in uredil župniško dobrodelnost. — Štiridesetletnega je škof dr. Rožman imenoval za kanonika "ad baculum". Kar je prej delal v mejah župnije, je nadaljeval v osrednjih ustanovah pri škofiji. Že takoj v začetku je prevzel nedeljske pridige v stolnici in spovednico, delal v duhovniških organizacijah in bil zlasti gospodarski svetovalec v težkih cerkveno-imovinskih vprašanjih. Eno najlepših njegovih del od takrat pa se je začelo, ko je z zlomom Jugoslavije 1. 1941 nemški okupator pregnal skoro vse duhovnike iz severnega dela škofije, ti so se kasneje preko Hrvaške in Srbije vrnili v Ljubljano, njim pa pridružili duhovniki begunci z ozemlja, zavzetega po Italijanih. Takrat je msgr. Vovk pokazal svoje dobro srce in gospodarsko sposobnost. Nobena pot ni bila pretežka, nobeno vprašanje presitno, da bi ga on ne prevzel. Tega dela mu duhovniki begunci ne bodo mogli nikdar pozabiti, kakor se mu nikdar ne morejo zadosti zahvaliti.

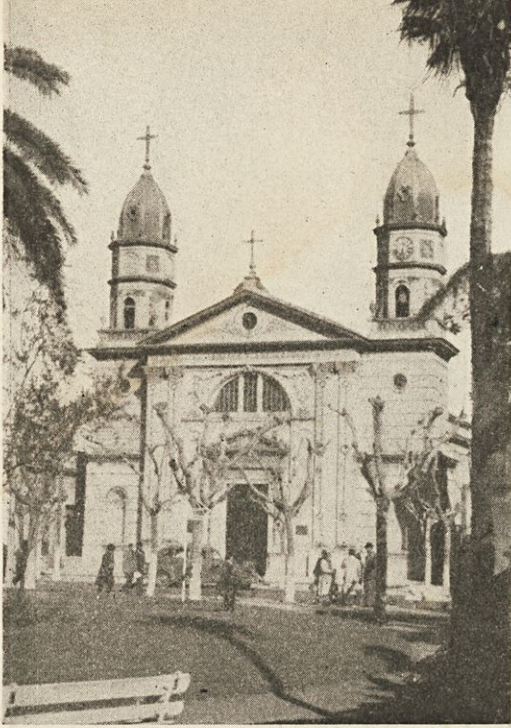
Ko je proš g. Ign. Nadrah zaradi starosti pustil mesto rektorja ljubljanskega semenišča, je bil na njegovo mesto 1. 1944 imenovan

Vovk, ki je tako blizu mogel porabiti svoje izkušnje iz dušnega pastirstva pri vzgoji mladih duhovnikov. Eno polje več, prav tako pa tudi ena skrb več in kmalu tudi velika bolečina. V 1. 1945 je v nadomestovanju odsotnega škofa dr. Rožmana nasledil kot generalni vikar ljubljanske škofije prošta Nadraha in stolnega dekana Kimovca. L. 1946 je bil imenovan za naslovnega škofa v Sardiki. In od takrat neprekinjeno nosi skrb vodstva škofije na svojih ramah v teh izrednih in težkih razmerah. Ostal je to, kar je bil vse življenje: dušni pastir, ki vidi in pomaga, kjer je sploh mogoče. Težko je popisati življenje človeka, ki živi daleč in v povsem drugih razmerah. Voditi škofijo, ki je napol prazna duhovnikov, ko ne delujejo več ustanove, ki so desetletja nosile delavnost katoličanov, ko moderno življenje in zlasti sila organiziranega brezboštva trga od Cerkve zlasti mladino in otroke, to je delo, ki ga bo znala oceniti šele zgodovina. Ljubljanska škofija mora prositi Boga, naj ji ohrani v zdravju in delu škofanestnika, če že mora ostati toliko let ločena od svojega pastirja. Ko gen. vikarju in pomožnemu škofu msgr. Vovku častitamo za njegov življenjski jubilej, se mu za vse delo lepo zahvalimo in zanj molimo. — Spodaj objavljamo grb škofa Vovka.

Vsebinsko grba razlagajo nekako takole: **Napis v latinščini**, ki pomeni škofovsko geslo, se v slovenščini glasi: **V Gospoda zaupam.** — **Sredina grba:** Predstavlja podružno cerkev sv. Marka na Vrbi, župnija Breznica. Pod zvonom te cerkvice je bil škof Vovk rojen, prav v isti hiši, kakor njegov sorodnik pesnik France Prešeren, ki je v enem izmed svojih sonetov lepo omenil patrona Vrbe: sv. Marka. — **Vitki zvonik in visoko drevo** kažeta v nebo. — **Zgoraj na desni:** Nad valovi ribiška mreža z ribo, kar ima dvojni pomen. Namreč: Rojstna hiša škofa Vovka se imenuje "Pri Ribiču"; Gospod pa ga je poklical v svoj vinograd kot višjega pastirja, kakor nekoč apostola: "Odslej boš ljudi lovil" (Lk 5, 10). — **Zgoraj na levi:** Brezmadežno Srce Marijino, prebodeno z mečem bolečin. Označuje posebno pobožnost škofa do Brezmadežnega Srca Marijinega.

Objavljamo slike cerkva v Buenos Airesu in okolici, v katerih se vrši redna ali vsaj izredna slovenska služba božja. Karel g. Hladnika v Lanusu smo že zadnjič objavili. Gornja slika kaže cerkev v San Martinu

Umrl je msgr. dr. Ivan Knific, ravnatelj škofijske gimnazije sv. Stanislava. Dijakom je poznan kot izvrsten matematik, splošno vsem Slovincem pa zlasti kot vnet potnik po svetu. Morda do dni begunstva zlepa ni bilo Slovence, ki bi videl toliko sveta, kakor ga je videl umrli gospod ravnatelj. Večino svojega dela v življenju je posvetil šoli, rad pa je ob nedeljah in prostih mesecih v počitnicah pomagal tudi v dušnem pastirstvu. Vojne razmere, zlasti selitev gimnazije iz St. Vida v Ljubljano in pa žalosten konec gimnazije v teh letih, so strle sicer zdravega moža. Naj mu bo Bog plačnik za vse, kar je dobrega naredil!

Smrt g. Antona Lovšina, očeta župnika Vinka Lovšina. Na praznik presv. Trojice 4. junija je umrl v 81. letu starosti, na pol hrom, na svojem domu v Jurjevici pri Ribnici na Dolenjskem. Pred časom mu je umrla žena, katere smrti ni mogel preboleti. Bil je brihtna ribniška glava in silno delaven. Zelo zgodaj po poroki je moral v Ameriko, da reši domačijo. Po vrnitvi pa je doma v letnem času urejal nosestvo, pozimi pa navadno potoval na Tirolsko, da si kaj prisluži. Veliko je naredil za dom, pa tudi za ves domač kraj, bil je cerkveni ključar in velik prijatelj domačih duhovnikov; Bog mu je to plačal tako, da mu je v lastno družino dal duhovnika. Sedaj pa se je spočil in Bog naj mu plača v večnosti vse dobro, g. župniku Vinku pa naše sožalje.

Patriarh Gavrilo v Beogradu je umrl. Bil je poglavar srpske pravoslavne cerkve do dneva, ko mu je srčna kap končala življenje. L. 1941 so ga po vdoru v Jugoslavijo Nemci od-

vedli v koncentracijsko taborišče, odkoder je bil kasneje rešen ter je odšel v Rim, kjer je bil gost papeža Pija XII., ki mu je dal na razpolago vilo. L. 1946 ga je povabil Stalin v Moskvo, kakor so si komunisti uslužnjili pravoslavno cerkev v Rusiji in Romuniji, so isto želeli tudi s srbsko, pa se ni dal Gavrilo pregovoriti. Ko se je vrnil v Beograd, je živel takorekoč kot ujetnik. Letošnje leto je v januarju izdal pastirsko pismo, kjer opisuje komunizem v pravi luči. Za Veliko noč je pisal duhovščini, ki se je udingjala komunizmu, pismo, v katerem sicer svetuje sodelovanje z režimom, obsoja pa komunistično organizacijo srbske duhovščine "Zveza srbskih duhovnikov". Pri volitvah novega patriarha ima po še predvojni ustavi veliko besedo kralj; kaj bodo sedanji oblastniki naredili, je vsekakor zanimivo.

Umrl je trpin. V nedeljo 25. junija 1950 je v Selcih nad Škofje Loko umrl duhovnik **Valentin Benedik**. Malokdo ga je v življenju poznal. Toda kljub temu zasluži, da se ga ob smrti posebej spomnimo. Bil je velik trpin. Tri mesece po novi maši je hudo zbolel. Njegova bolezen je bila neozdravljiva. Strašno je trpel na sklepnem revmatizmu in osrednji živec mu je odpovedal. Trpel je neprestano nad pet in dvajset let. Lani je obhajal srebrno mašo. Poznal sem ga izza semeniških let; pozneje sva bivala petnajst let pod isto streho. Zato morem pričati, da je trpljenje prenašal možko. Nikdar ni tožil. Vdan v voljo božjo je vztrajal na najtežji postojanki trpljenja, kamor ga je postavila neumljiva božja Previdnost. Nad pet in dvajset let nas je učil mrliče ob živem telesu z lastnim zgledom, kako se prenaša trpljenje. Naj mu Bog obilno plača.

Dr. Alojzij Odar

V nedeljo 23. maja sta praznovala **zlato poroko** žolski ravnatelj in pisatelj g. **Julij Slapčak** ter žena g. **Jerica**. Odgojila sta 4 sinove in 6 hčera, od katerih sta duhovnika gg. **Julij** v Clevelandu v Sev. Ameriki, **Božidar** pa je služboval v Ljubljani. Imata tudi eno hčerko usmiljenko, menda sedaj v Voloskem v Dalmaciji.

Postopanje s Cerkvijo pokaže naslednji primer: V Strugah so zaprli prejšnjega župnika g. **Janka Oražma** in je za njim prevzel dužno pastirstvo stari gospod **Franc Kralj**, ki je bil prej že dolgo v pokoju. Ta ima huđa boje z oblastniki, čeprav je že ves gluhi in nadložen, da celo težko spoveduje. Štirikrat so ga zaprli. Neko dekle je nameravalo zbežati čez mejo, prej pa je želela dati za sv. mašo in je zato prišla k g. Kralju. Ta za mašo ni vzel in je ni vprašal, kam bo šla. Na poti so jo ujeli, pa je povedala, da je bila pri gospodu za mašo. Stražniki so šli k njemu in ga obdolžili sokrivde pri begu dekleta. On jim je pa odgovoril: "Kar ubijte me, da boste siti," pa mu odvrnejo: "Mi ne ubijamo. On jim pa reče: "Že 70 duhovnikov ste ubili." Radi tega je zgubil vse državljanske pravice, ne sme v šolo in še v cerkvi sme učiti samo stare ljudi. Živi kot berač od darov, ki jih dobi.

V cerkvi sv. Jožefa v Ljubljani so stranske oltarje razbili in uničili tudi slike, glavni

oltar so pa zazidali, ker ima umetniško vrednost.

Pogreb na meji. Po svoje nam pokaže razmere v sedanji Jugoslaviji pogreb, ki je bil 17. aprila na mirenskem pokopališču, preko katerega gre jugoslovansko-italijanska meja. Umrli je g. Anton Devetak iz Mirna pri Gorici. Grob so izkopali kake 4 metre od železne zaves. Pogreb, ki sta ga vodila župnik g. Pahor in lazarist g. Mlakar, je spremljala skupina jugoslovanskih vojakov, ki so imeli pa nalogo, da preprečijo vsak stik sorodnikov s svojci z italijanske strani. Nekaj časa niso Jugoslovani pustili ljudi niti na pokopališču, ko so pa videli, da jih Italijani pustijo, so storili oni isto, a pod strogim nadzorstvom, da ne bi kdo spregovoril z njimi kake besede. Ko se je pokojnikova sestra sklonila k meji, da bi par besedi spregovorila s svojo nečakinjo, hčerko pokojnikovo, so jo straže potegnile proč od meje. Prav tako ni mogla s hčerko s. Marijo Doloroso spregovoriti besede njena lastna mati, ki je bila od nje oddeljena le 6 metrov. Pri pogrebu so nosili veliko rdečo zastavo, preko katere so obesili malo krpo kot žalni trak.

Sardenkovo "Mat'c Dolorosa" so predstavile na odru Marijine družbenice v Gorici.

Prvo sv. obhajilo v Gorici. V nedeljo dne 21. maja je bilo v cerkvi sv. Ignacija prvo sv. obhajilo slovenskih otrok. Cerkev je bila nabito polna, ko so vstopili otroci v spremstvu svojih učiteljev in učiteljic. Med sv. mašo, pri kateri so deloma prepevali prvoobhajanci, deloma cerkveni zbor, jim je govoril katehet g. Mazora, nato pa je pristopilo 60 otrok prvikrat k sv. obhajilu. Drugi duhovniki so pa vernike obhajali kar po cerkvi. — Dobri ljudje so malčkom po sv. maši pripravili zajutrek, opoldne pa so imeli lepo spominsko prireditev v Marijinem domu, le škoda, da je prostor tako majhen in ni mogel sprejeti vseh tistih, ki bi se radi prireditve udeležili.

Zaklad goriške stolnice bodo uredili ob dvestoletnici ustanovitve nadškofije. Večina tega zaklada je cerkev dobila od oglejske bazilike, ki je bil ukiniten oglejski patriarhat. Za nas Slovence je goriška nadškofija važna, ker je bila dolgo vrsto let do konca prve svetovne vojne nadškofijsko središče večine slovenskih škofij. Zadnji slovenski metropolit je bil dr. Franc Borja Sedei.

Skupina slovenskih tretjerednikov je iz Gorice odšla pod vodstvom p. Fidelisa, p. Alfonza na svetoletno romanje v Rim. Vmes so obiskali tudi Asisi, Padovo in Loreto.

Procesijo sv. Rešnjega Telesa so imeli posebno veličastno rojaki v Trstu in Gorici. Pravijo, da že več let ni bilo tako lepe procesije, v Gorici jo je zaključil nadškof msgr. Margotič v govorom in blagoslovom.

Smrt v Ajdovščini je pobrala tamkajšnjega dolgoletnega cerkvenika g. Srečka Poljčaka. V mladih letih je bil v službi v kapucinskem samostanu pri Sv. Križu in bil vse življenje znan kot dober katoličan. Ženi, ki jo zapušča doma, hčerki Mariici in sinu Antonu,

Salezijanska cerkev na Belgrano, kjer je glavna slovenska služba Božja

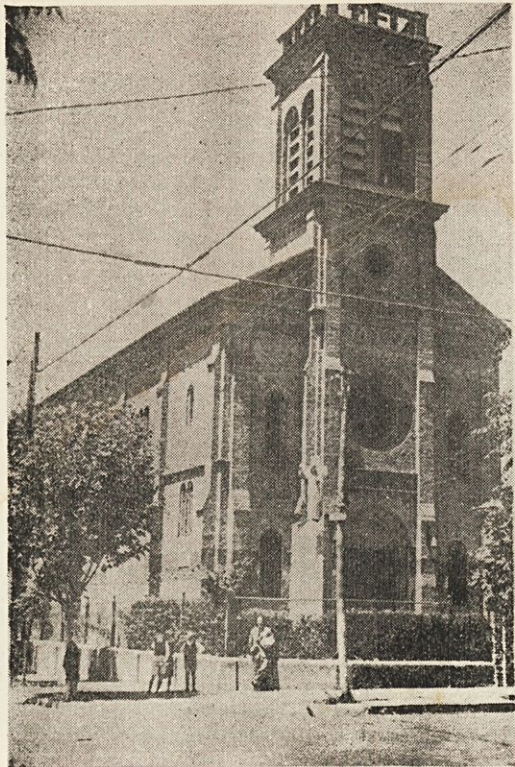
ki sta tukaj v Argentini, naše sožalje, očetu pa večni pokoj!

Župnik špacapan in vikar Tuna sta po uspešnih operacijah spet zdrava. Prvi je odšel na okrevanje na svoj dom v Podgori, drugi pa zdrav na faro.

Jubilej slovenskega usmiljenega brata. V hiši v Brescia je praznoval redovno 50 letnico Vilibald Belec, doma iz št. Vida nad Ljubljano. Glavo so mu okrasili z lepim vencem z željo, da bi v večnosti dobil še lepšo krono. Hkrati z njim sta zlati jubilej obhajala še dva druga slovenska brata Gotfrid in Gotthard. V zavodu je pa osem Slovencev in sicer dva duhovnika, pet bratov in en civilist.

Bogoslovno semenišče v Trstu je toliko dodelano, da bodo z novim šolskim letom bogoslovci svoj študij že začeli doma, ko morajo biti sedaj raztreseni po različnih drugih semeniščih. V nedeljo 21. maja je škof msr. Santin blagoslovil temeljni kamen za semeniško cerkev Brezmadežne.

Marijino zmagovalje v Trstu. Skoro ni bilo verjeti, da je kaj takega mogoče tudi v Trstu. Kakor o drugih mestih Evrope, posebno po Italiji, prirejajo tudi v Trstu romanje Marije, morske zvezde. Njena pot od sv. Jakoba do Skednja, pravijo, je bila pravo zmagovalje. Marijin obisk v ladjedelnicah sv. Marka in drugih tovarnah bo ostal v neizbrisnem spominu vsem. Delavci so Marijo povsod slovesno in dostojno sprejeli in je bilo videti med njimi resnično zadovoljstvo in pobožnost. Duhovnik-misijonar, ki je sliko spremljal, je dal ravnatelju tovarne v spomin Marijino podobo. Splošno mnenje je, da s tem češčenjem Matere božje resnično raste, no njem pa se utrjuje tudi vera v človeških srcih.

Cerkev v Floridi, še ne dodelana

Prelat Valentin Podgore — bis^{er}omagnik.

Vsa Koroška pozna prelata Podgorca, ki je letos 10. maja pri Gospej sveti praznoval svojo biserno mašo. Dolga leta je vodilno sodeloval v slovenskem javnem življenju. — Rojen je bil 14. februarja 1866 in prihaja v 84. leto. Doma je od Sv. Ruperta pri Velikovcu. Po starših je podedoval močno zdravje, pri njih je užil tudi trdno slovensko vzgojo. Je zelo nardarjen duhovnik, tako da po zmognostih prvuje pred drugimi. Odlikuje pa ga tudi neizmerna pridnost in velika vestnost. Znan je kot govornik in pevec. Že iz dijaških let se je udeleževal v narodnostnih bojih za Slovence, kar je posebno nadaljeval kasneje kot duhovnik in je bil mnogo let voditelj koroških Slovencev. Začel je s tem delom v celovškem Marijanišču pri dijakah in tako vzgojil veliko koroških slovenskih inteligentov. Kasneje je postal profesor verouka na uršulinskem učiteljsišču, kjer je imel lepe uspehe, tako da se ga učenke še danes s hvaležnostjo spominjajo. Leta in leta je bil slovenski pridigar pri sv. Duhu, kjer je imel veliko poslušalcev, zlasti ker je bil zelo jasein in izviren. Rad je šel tudi po slovenskih farah na različne cerkvene slovesnosti. Znan je tudi kot pisatelj v slovenskem in nemškem jeziku. Bil je dolga leta predsednik Mohorjeve družbe in zelo odločno nastopil sedaj po vojni. ko so Družbi grozili s prenosom v Jugoslavijo. Bil je lastnik slovenskega verskega lista "Nedelja". Pridno je sodeloval pri organizaciji zadružništva. — Po drugi svetovni vojni je ves čas ostal pravih misli in z odprtimi rokami sprejel begunce, ki so na Koroškem izkali zavetja. Zdrav je še pel svojo biserno mašo, pri kateri je sam pridigal o hvaležnosti do Boga.

Naj ga Bog ohranja še naprej v zdravju slovenskemu koroškemu ljudstvu; mi mu k jubileju častitamo.

Ziato mažo imajo letožnje leto sledeči duhovniki ljubljanske škofije: **1. Bešter Janez**, ki je bil dolga leta dekan v Postojni, nato kot begunec zivel nekaj časa v Zagrebu, dokler ni prišel na župnijo Dob pri Domžalah, odkoder so ga pregnali Nemci; sedaj pa živi v Rimu.

2. Gnidovec Karel, brat škofa dr. Franceta Gnidovca, že vrsto let dekan v žužemberku, kjer je zlasti med vojno veliko pretrpel.

3. Kralj Franc, ki je več let kot vpokojeni duhovnik opravljal dužno pastirstvo v Litiji pred ustanovitvijo samostojne župnije, sedaj upravlja župnijo Struge pri Dobropolju.

4. Evgen Legat, katerega pozna vsak Ljubljančan kot upravitelja mestnega pokopališča, sedaj pa živi pri mestni župniji sv. Petra v Ljubljani.

5. Šever dr. Jože, mornariški nadkurat v pokoju, ki je posebno pod nemško okupacijo vestno oskrboval v dužnopastirskem oziru župnijo St. Vid nad Ljubljano z okolico; tam sedaj živi.

6. Erjavec Ivan, bivši župnik iz Želimej, je šel v pokoj na Breg pri Kranju, odkoder so ga pregnali Nemci, po sedanji vojni pa je ostal kot namestnik župnika izanske fare.

7. Mrkun An^ocn, poznan Slovecem kot delavec za treznost, Cirilmetodijsko gibanje in misijone. Prvi je obiskal slovenske naseljence v Argentini. Bil je nazadnje župnik v Dobropoljah. Danes živi kot begunec v Barbetonu v USA, kjer se živahno udeležuje tudi s pisano besedo.

8. Razboršek Jakob, župnik iz Tunjic, odkoder je odšel ko vpokojenec v Lahoviče pri Cerkljah. Ko so ga pregnali Nemci, je prišel za upravitelja v Želimlje.

Vsem gospodom jubilatantom zlatomašnikom častitamo in z njimi hkrati zahvalimo Boga, kar je dobrega naklonil njim in po njih vsemu slovenskemu ljudstvu.

Srebrno mašo to leto slavijo:

1. Bartol Mirko, ki je bil zadnja leta subsidiarij v St. Vidu z namenom, da ustanovi župnijo v Zgor. Šiški. Sedaj je v domovini zaprt.

2. Franc Fister, do vojske župni upravitelj na Osilnici, je ostal v domovini. Upravlja župnijo Srednja vas v Bohinju.

3. Plečnik Ivan, župnik, Nemci so ga pregnali v Srbijo, odkoder je prišel ves strp po koncu vojne.

4. Štrus Ivan, župnik v Adlešičih v Beli Krajini, kjer po vesteh še sedaj živi.

5. Cunder Vijem, ki je bil do te vojne župni upravitelj v Sorici, potem pregnan po Nemcih, po vojni se je vrnil v župnijo Boh. Bistrice.

6. Glinšek Franc je bil profesor francosčine v škofijski gimnaziji, sedaj je bil prefekt v malem semenišču v Ljubljani.

7. Godina Jožef, poznan po svojem delu zlasti v kamniški dekaniji iz Grobeli, kjer je vodil Misijonsko tiskarno, urejal "Kat. Mi-

sijone" ter sicer v katoliškem gibanju kamniškega okraja veliko pomenil. Nekaj let pred vojno je bil kaplan na Jesenicah, odkoder so ga pregnali Nemci. Sedaj živi v Clevelandu, kjer vodi slovensko pisarno. V begunstvu je bil priden sočelavec pri osrednjih organizacijah za Slovence zunaj meja.

8. Jeraša Franc, ki je bil do vojne župnik na Krki pri Muljavi, odkoder je odšel v begunstvo, katerega je delno preživel v Italiji v taborišču in na župniji, sedaj je v Severni Ameriki. Mnogo je trpel zlasti po vdoru komunistov po razpadu Italije 1943.

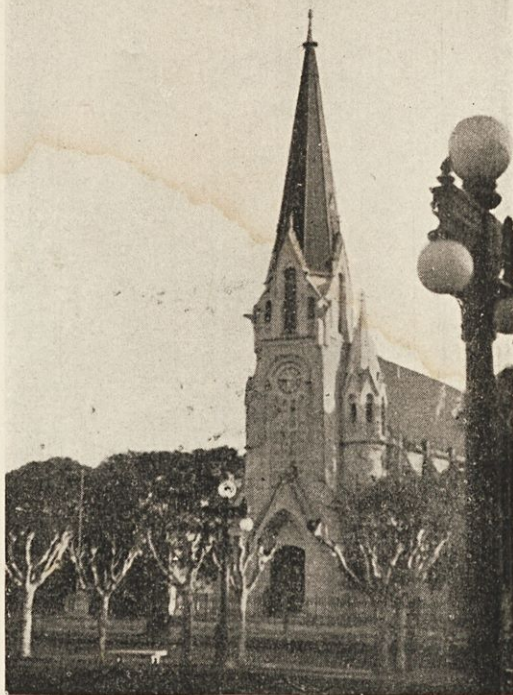
9. Kristanc Leon, župnik iz Kresnic, je kot begunec živel kot pomočnik svetniku Krampestarju pri sv. Gregoriju, se na begu pred komunisti ponesrežil, da še sedaj nosi posledice. Živi v USA.

10. Lamovšek Matija, ki je bil do begunstva kaplan v Devici Mariji v Polju, eni najtežjih fara v ljubljanski okolici, je kasneje vsa leta vodil kot taboriščni župnik dušno pastirstvo v št. Vidu in Spitalu; živi sedaj v Argentini, v Quilmesu.

11. Šlapčak Julij, o katerem smo pisali zadnjič.

12. Studen Franc, ki je bil do bega ga kaplan na Vrhniki, živel je po taboriščih v Italiji, kjer živi v enem od samostanov bratov krščanske šole.

Tudi tem srebrnomašnikom častitamo in želimo še dolgo življenje ter mnogo blagoslova pri dušnopastirskem delu.

Cerkev v Ramos Mejia, ki je druga najvažnejša slovenska duhovna postojanka v Velikem Buenos Airesu

MED ROJAKI V SVOBODI

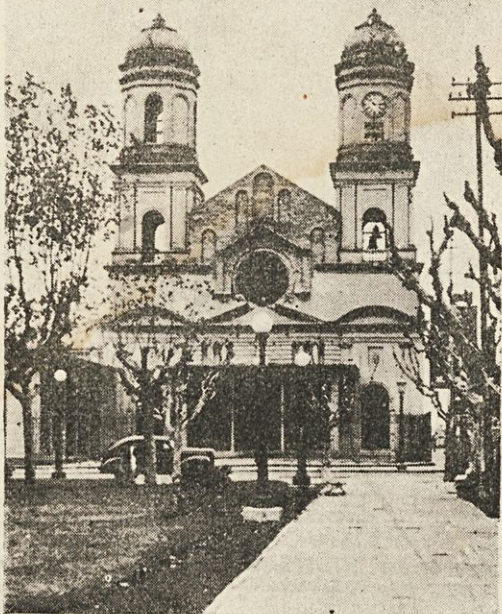
ARGENTINA

Praznovanje zapovedanih praznikov je vedno težko vprašanje za slovenske delavce po argentinskih tovarnah, ki cerkvenih praznikov večinoma ne praznujejo. Slovenci so zlasti radnje praznike Vnebohoda, Sv. Rešnjega Telesa in sv. Petra in Pavla lepo praznovali. So odšli nekateri na delo zaradi važnih razlogov, tako da jih je opravičiti, drugod so pa tako zgledno ostali doma, da so mnogi Argentinci, ki so to videli, rekli: tako bi morali narediti tudi mi. Praznovanje praznikov je veliko zdravilo proti življenjskemu materializmu, pred katerim tudi Slovenci nismo zavarovani. Če bodo vsi Slovenci, kar jih dela skupaj no istih podjetjih dajali drug drugemu oporo, bodo rešili praznike sebi in dali lep zgled drugim.

Tri nenadne smrti smo imeli v zadnjem času. Dne 11. junija je v Mar del Plata umrl radiotehnik Tone Kavelar, doma učitelj, ki je bil uslužben na radioodajni postaji "Luz Mar del Plata". Njegov prijatelj piše o smrti: "V nedeljo ob 18.30, ko je ob zamenjavi službojočega hotel opozoriti namestnika na napako velikih izhodnih žarnic, ki delujejo s silo 7000 voltov napetosti, se je nevarno približal

in doig blisk je preskočil na njegovo telo. Padel je in po dveh urah umrl. V trenutku nesreče sem bil na kontrolnem oddelku iste postaje, ki je v središču mesta pri studio. Obvestil sem takoj rešilno postajo in č. g. Koman, našega duhovnika. Dopoldne sva s Tonetom še bila pri sv. maši ob 11. uri kakor vsako nedeljo in ob 22.30 je že umrl. Pogreb je oskrbela radiopostaja. Pogrebne molitve in mašo je opravil č. g. Koman.

Čez en mesec 13. julija opoldne je pa zadela kap sodnika g. Jožeta Rezlja v tovarni Munro, kamor je hodil na delo; zgodilo se je par metrov od poslopja. Bil je na mestu mrtev. Pokopali so ga naslednji dan popoldne na pokopališču v San Martin. Pogrebne obrede je ob asistenci gg. Oreharja in Knaflja opravil g. Škulj, ki je imel tudi lep nagrobni govor ob veliki udeležbi Slovencev, čeprav je bilo to na delovni dan. Pokojni sodnik je bil rojen v Mirni peči na Dolenjskem. V veliki revščini je študiral in se posvetil po končanji gimnaziji pravnim študijam. Ko je dokončal, je služboval kot okrajni sodnik v Metliki in Črnomlju, dokler ni prišel k okrožnemu sodišču v Novo mesto, odkoder ga je pregnala revolucija. V času slovenskega odpora proti komunizmu je bil tudi on vojak, in sicer je služil

Cerkev v Quilmesu

na pravnem oddelku slovenskega domobranskega poveljstva. Bil je vse skozi zaveden katoliški izobraževalec, tudi član Slovenskega katoliškega akademskega starestva. Dobro je vzgojil svojo družino. Naj mu poplača Bog na drugem svetu vse dobro, njegovi družini pa naše soznanje.

Smrt doorega družinskega očeta. Ne samo številno družino Bohine, ampak vse lujanske Slovence je težko prizadela nenadna smrt 'Bohinčevega očeta' Alojzija iz Meglič pri Podnartu, ko je bil vendar še ročno življenja, saj je vsak dan hodil, bolje rečeno, se vozil na delo več kot dve uri daleč — iz Lujana v San

Cerkev v Batawi (Kanada)

Justo. Morda je prav ta, za 65 letnega moža neobičajni vsakodnevni napor kaj pripomogel k hitri, nenadni smrti, ki ga je doletela v petek, dne 21. julija, ko se je vrnil z dela domov. Potožil je, da se slabo počuti, legel in čez kake pol ure izdihnil. Njegova dobra žena in otroci so zajokali in še žalujejo za blagim pokojnikom, vendar jih lahko tolaži zavest, da je bil ranjki krščanski mož, ki se je vse življenje trudil, da bi vzgojil Cerkev božjo in narodu slovenskemu čim več dobrih sinov in hčera. Tu v Argentini so tri dekleta in trije fantje, od katerih starejši dela v tovarni, mlajša dva pa se šolata pri salezijancih. Na pogrebu v soboto dopoldne, ki je bil z mašo, katero je opravil in pogreb vodil č. g. Ciril Demšar CM, se je zbral vse, kar je slovenskega v Lujanu in okolici, pa tudi nekaj argentinskih prijateljev je prišlo na to zadnjo pot moža, ki so ga brž vzljubili in vedno bolj cenili, čim dalje časa so ga poznali. Na grobu je pokojniku spregovoril v slovo č. g. prof. dr. Fran Jaklič, ki so mu šle besede prav iz srca. Res, lujanski Slovence so s pokojnikom izgubili prijatelja, s katerim se je dalo tako lepo pokramljati in ki si od njega odhajal poln življenjskega optimizma. — Naj Bog pokojnemu da zasluženo plačilo, njegovim svojem pa nadnaravno tolažbo.

"Urna molitve izseljencev", je knjižica, ki jo je izdalo Slovensko dušnopastirstvo v Buenos Airesu. Namenjena in priljučena je slovenskim naseljencem, ki naj v tej molitvi počaste, za doste in prosijo Gospoda in sv. Rešnjem Telesu. Vse zadeve svoje v tujini, domačih v Sloveniji, zadeve sv. Cerkve na sploh, predložijo Bogu. Res je knjižica pisana iz duše naseljencev z vsemi njegovimi skrbmi za dušo in telo. Zelo primerna za zasebne ure molitve in skupno čiščenje.

ŠPANJA

Promocija slovenskega doktorja v Madridu. Kot doktor gospodarskih in političnih ved je promoviral na madridski univerzi g. Koren Franc, rodom iz Žužemberka. Postal je že poznan v španskem svetu po svojih člankih v različnih revijah, posebno pa je postal znan s svojo razpravo o Trstu, kjer dokazuje, da spada Trst k svojemu slovenskemu zaledju. On je med prvimi, ki so v Španiji dosegli doktorski naslov, dočim jih je študije že nekaj dokončalo, tako gđc. Velikonjeva in Strletova ter g. Antolin. Drugih nekateri so tik pred tem, da študije dovršijo. — Sedaj pet pripravljajo svoj počitniški študijski tečaj za Veliki Šmaren.

Španijo je zapustila skupina slovenskih lazaristov, sedem po številu. Srečno so dospeli v Argentino, o čemer poročamo na drugem mestu.

BELGIJA

Romanje v Banno smo imeli skupaj Slovenci in Hrvatje v nedejo 21. maja. Ena slovenska skupina je prišla iz Limburga na 3 avtobusih, Hrvatje in Slovenci pa tudi iz Jemeppe. Službo božjo je imel slovenski duhovnik g. Vinko Žakelj, doma iz Sv. Jošta nad Vrhniko. To je komaj eno leto stara božja pot. Lansko leto je na praznik Marijinega Brezma-

dežnega Srca lueteški škof v pridigi povedal, da se je Marija prikazala na tem mestu desetkrat 12 letni deklici Mariji. Bečo, ter ji na vprašanje, kdo je, odgovorila, da je "Devica ubogih". — Popoldne smo imeli še slovenske pete litanije Matere božje. Pel je slovenski pevski zbor, ki je s svojim nastopom vzbudil veliko pozornost med drugimi narodnostmi.

KANADA

Smrt mlade Slovenke v Burlingtonu. Zjutraj 12. maja je šla še na delo in nikomur ni padlo v glavo, da bi se moglo kaj hudega zgoditi. Zvečer je dobila hude bolečine v želodcu in ob prevozu v bolnišnico jim je podlegla. Zdravniki so ugotovili, da se je razlil žolč v želodcu. Bila je to Ivanka Cedičnik. Pokopana je bila 17. maja na katoliškem pokopališču. Pogreb ji je lepo oskrbela družina Vrenjakova. Posebno se je zanimal tudi domači župnik, ki razume Slovence, čeprav jim je tujec po jeziku in narodnosti.

Spomin padlih žrtev so imeli tudi v Kanadi, in sicer je v Toronto priredilo akademijo Društvo Najsvetejšega imena ob 8 zvečer 11. junija v poljski dvorani. Sledile so si pevske točke, recitacije in govor. Vse v spomin veliki žrtvi in zgledu naših tisočev, ki so legli v zemljo ter dali zgled zvestobe veri in svojemu rodu.

Resno pojmovanje svojega izseljenskega življenja so pokazali slovenski naseljenci v Alberti. Ob obisku g. Vukšiniča, ki je ostal med njimi 14 dni, so opravili svoje verske dolžnosti, ob koncu so pa z vso dozorelostjo premislili svoje stališče do življenja v novi deželi. Na skupnem zborovanju jim je ka. deželni g. Vukšinič najprej govoril o prilagoditvi v novih razmerah v verskem, narodnem in gospodarskem oziru. Razumljivo je, da vsak hoče čimprej dobiti soliden gospodarski temelj življenja, a gledati je treba, da se pri tem v verskem in narodnem oziru ne zanemarimo. Nevarnosti je zadosti. Življenjski materializem sega po najboljših, tudi slovenski naseljenci niso izvzeti. Za obstanek naseljenecov je važna zveza med seboj v posameznih krajih, potem pa povezanost z večjim središčem, kakršen je za kanadske Slovence v Torontu. Zvolili so si poseben odbor, ki bo vse delo vodil in vzdrževal tudi zveze z drugimi slovenskimi skupinami, zlasti s središčem.

Cerkev Naše Gospe Breznadežnega spočetja obvlada Guelph. Skoraj prav iz vsakega kotička tega mesteca s 27.000 prebivalci morete videti mogočno gotsko svetišče. Glavna cesta se vpenja na grič, kjer stoji cerkev. Lahko bi slišali čudovite zgodbe o tej zgradbi, kako so irski misijonarji tu postavili leseno cerkvice, o poznejši kameni, posvečeni sv. Bartolomeju. — L. 1850 pa so prišli v Guelph avstrijski jezuitje, ki jih je vodil neki sošolec cesarja Maksimilijana. Ta jezuit je hotel na Svetem griču postaviti cerkev — popolni posnetek katedrale v Koelnu. Z velikanskim delom je začel, ker mu je Maksimilijan redno pošiljal dobesedno cele sode denarja. Ko pa so Mehikanci cesarja ubili, je delo obstalo. Gradivo so porabili za skromnejšo cerkev, ki pa je še vendar mogočna in ena najlepših.

Cerkev v Lanusu

V tej cerkvi se zbiramo tudi Slovenci v Guelphu k službi božji. Kadar pride med nas dr. Kolarič, imamo tu tudi duhovno obnovo. Takrat pridejo sem še Slovenci iz okolice (Acton, Preston, Kitchener). — Za pet slovenskih parov pa pomeni cerkev Naše Gospe začetek nove življenjske poti.

Rožnenska akcija je zbrala med Slovenci v Toronto 250 podpisov za vsakdanjo molitev rožnega venca. Med temi je 39 družin s 106 člani, ostali so poedinci, ki nimajo družine.

VSEM NAROČNIKOM V KANADI javljamo, da nam bodo napravili veliko uslugo, ako naročnino za leto 1950 (in če je še kaj iz l. 1949...) plačajo našemu zastopniku g. **TURKU FRANCETU, 150 Geoffrey Str. TORONTO.**

Cerkev v Guelphu (Kanada)

PRI TONČKOVIH TEKMUJEJO

Bilo je popoldne na delavnik v začetku avgusta. Pri Tončkovih je bilo tiho kot v grobu. Zunaj pa je sijalo zimsko južno-ameriško sonce. Mama je pletla nogavice in mislila, samo mislila. Nič ni govorila. Otroci so se čudili, zakaj mama tako molči. Zakaj je še žalostna po vrhu? Saj so bili v zadnjem času vsi pridni. Vsi natančno izpolnjujejo vse, kar so obljubili mami za sveto leto.

Tonček si pa misli: "Naj bo, kar hoče. Vprašal bom mamo, na kaj tako misli in zakaj je žalostna." Res se ji tiho približa in jo zaupno vpraša. "Mama, kaj ti je? Na kaj tako misliš? Zakaj si žalostna?"

Mama vzdihne in reče. "Otroci, mislim na domovino. O kako je bilo doma v avgustu lepo! Romali smo na Brezje, na Rakovnik, na Dobrovo, na Šmarčno goro pri Ljubljani, na Žalostno goro pri Preserjah, na Krko in Zaplaz pri Čatežu na Dolenjskem, k Novi štifti in Svetemu Križu na Štajerskem..."

Kaj ste pa delali tam?" seže Metka mami v besedo. "Otrok, peli, Marijo častili, k spovedi smo šli in Jezusa prejeli, potem pa mnogo, mnogo molili. Otroci, ne morem vam povedati, kako je bilo posebno pri Mariji na Brezjah lepo. Zdaj je vse to minilo. Zato se mi tako toži po domovini!"

"Mama, ali je bilo še lepše ko v Lujanu?" vpraša Janko. "V Lujanu je lepo, zelo lepo, a pri Mariji na Brezjah je bilo še lepše. Pa tudi na Rakovniku je bilo na vse moč lepo, posebno tedaj, ko so škof v procesiji tja nesli križ, bogoslovci pa sliko Marije z Brezij, ki je bila tedaj v Ljubljani. Pred to sliko smo se posvetili Marijinemu brezmadežnemu Srcu..."

"Mama, zakaj so pa škof nosili križ? Ali ni bilo nobenega drugega strica, da bi ga nesel?" vpraša Metka in upre v mamo svoje žive in radovedne oči.

"Pripovedovala sem vam že, da se je v Fatimi na Portugalskem Marija prikazala trem pastirčkom. Naročila jim je, naj ljudje delajo pokoro in naj se posveté Marijinemu brezmadežnemu Srcu. To Marijino naročilo smo hoteli Slovenci izpolniti. Zato smo šli na Rakovnik med vojsko v spokorni procesiji. Škof so za pokoro nesli križ in imeli pred Marijo z Brezij zelo lep govor. Potem smo se pa posvetili Marijinemu brezmadežnemu Srcu. Otroci, to je bilo tedaj lepo, to je bilo tedaj lepo!" Mama se je spet zamislila.

"Mama, Srcu Jezusvemu smo se že posvetili. Posvetimo se še Srcu Marijinemu!" veselo zakliče Tonček.

"Mama, saj reče še Mariji se posvetimo," brž povzameta Janko in Metka. "Otroci, zelo sem vesela vaše želje," reče mama. "Prositi tudi ata!" Če bo še ata s tem zadovoljen, pa se bomo vsi posvetili Mariji."

Otroci so tisti dan zelo težko čakali ata. Popoldne se jim je zdelo tako dolgo kakor več dni skupaj. Sonce kar ni hotelo zaiti in pustiti mraku, da bi poslal na zemljo večer. No, zvečer je ata res prišel. Otroci so se kakor čebele usuli proti atu in se ga oklenili. "Kaj boste povedali, malčki?" jih je prijazno vprašal utrujeni ata. "Ata, posvetimo se Marijinemu Srcu. Mama pravi, kako je bilo lepo na Rakovniku tedaj, ko ste se posvetili. Ata, prosimo, prosimo..."

Še niso končali, ko je ata pritrdil: "Otro"

ci, posvetili se bomo. Mama, povej, kdaj bi se mogli posvetiti?"

"Posvetimo se na Veliki Šmaren ali na praznik Marijinega vnebovzeta. Ta praznik je za nas tako lep in poln najlepših spominov. Otroci, zdaj pa na delo! Na posvetitev Marijinemu brezmadežnemu Srcu se moramo vsi lepo pripraviti. Marija nas mora biti na ta dan vseh vesela. Jaz in ata bova šla za ta praznik k spovedi in svetemu obhajilu. Kaj pa boste vi naredili, otroci?"

"Jaz bom dal iz svojega hranilčka denar za cvetlice," se odreže Tonček. "Jaz bom pa kupil lepo posodo za cvetlice," pripomni Janko. "Jaz pa nimam nič denarja, ker sem še premajhna. Zato bom prinesla vode za cvetlice in Mariji bom dala svoj srček," počasi govori Metka.

"Draga Metka! Ti si obljubila Mariji najlepši dar. Da, poleg drugih darov morate prinesiti v dar Mariji čista, nedolžna srca. Tega daru bo Marija najbolj vesela. Toda dovolj besed! Zdaj pa vsi tekmujejo, kdo bo Mariji v teh dneh napravil več veselja. "Mama je odšla in pustila otroke same pri atu, ki jih je ves večer učil, kako naj delajo Mariji veselje.

V času, ko to berete, pri Tončkovih vsi tekmujejo: ata, mama in otroci. Kdo se bo lepše pripravil na posvetitev Marijinemu brezmadežnemu Srcu. Vsak bi rad dosegel pri Mariji najlepšo nagrado. Po večerni molitvi vedno zapoje prav lepo, a čisto tiho, Marijino pesem, da drugih v hiši ne motijo, ki že spe.

Kdo se bo najlepše pripravil, kdo dosegel pri Mariji najlepšo nagrado in kako bo na dan posvetitve, vam zdaj še ne morem povedati. Pišite, če ste kaj radovedni, pa vam bom povedal prihodnjič!

GREGOR MALI

MALI "JORGE"

"Lustrar, señor"

Rahel, skoraj otroški glas me je zmotil v mojem razmišljanju, ko sem na večer pešjačil po razsvetljeni Avenidi de Mayo proti "domu". Ozrem se za glasom. Res, deset, dvanajstleten deček morda sedi na nizki pručici in me gleda: bo ali ne bo?

Sežem v žep in mu ponudim nekaj

Ali so tile trije mali Tončkovi...? Ne vemo; samo to vemo, da jih je foto DŽ v Lanusu pobral...

drobiža. Samozavestno, skoraj z nevoljo ga odkloni: "Nisem berač, gospod! Čevlje snažim."

Odgovor me je osupnil. Nisem ga bil vajen od te vrste ljudi. Fant me je zanimal, zato sem položil nogo na stolce — prvič v Argentini. Z vso skrbnostjo se je fant lotil dela. Vmes sva pa kramljala.

"Kako ti je ime?" — "Jorge." — "Koliko si star?" — "Dvanajst let, v trinajstem sem." — "Hm, takle fant," sem nadaljeval, "mar bi se kaj učil! Pa zgubljaš čas s takšnim praznim delom. Kajpak, zaslužiš že. A časa, ki ga izgubljaš tako-le zvečer, je pa le škoda!"

"Gospod, živeti je treba!" je odvrnil z glasom, kakor da leži vsa teža življenja na njegovih ramenih. "Sicer se pa tudi učim," je dopolnil svoje pojasnilo.

Skoraj si nisem upal dalje vpraševati. Imel sem občutek, da so moja vprašanja

Tole sta pa bratec in sestra Kopačeva iz Spitala, nekaka kitajskega misijonarja Janeza Kopača. Očka jima je zelo bolan; otroci, pomagajte jima z molitvijo, da izprosita očku zdravje

Jorgeju neprijetna. Vendar sem nadaljeval.

Mar ata ne zasluži dovolj?"

"Nimam ateta," je odvrnil kratko in sklonil glavo nad čevelj, ki ga je snažil.

"A tako! Najbrže pomagaš mami s svojim delom. No, to je pa res lepo. Všeč si mi!" sem hotel zabrisati neprijeten občutek, ki se mu je zbudil ob spominu na očeta. A Jorge je sklonil glavo še niže k mojemu čevlju in komaj slišno dejal: "Tudi mame nimam!"

Mučno mi je postalo ob tem odgovoru in res nisem vedel, kaj bi. Želel sem, da bi dečko čimprej skončal svoje delo.

Čez nekaj hipov me Jorge pogleda. Najina pogleda sta se srečala. Menda je bilo to vzrok, da je dobil zaupanje vame. Pa je kar sam nadaljeval.

"Živim pri teti. Do lani je še nekam skrbela zame. Letos pa je dejala: 'Dva najst let imaš in čas je, da začneš skrbeti sam zase. Stanovanje imaš pri meni. Za drugo pa glej, kako boš zaslužil in plačal.' —

Tako. In sedaj se dopoldne učim, popoldne pomagam teti. Zvečer snažim čevlje. Še nekako gre. Teti plačujem, kolikor zahteva za hrano. Le časa za učenje mi včasih zmanjka."

Presunjen sem gledal tega malega dečka, ki ga je življenje tako zgodaj potegnilo v svoj vrtinec. Njegove drobne roke so se urno gibale pri delu. Njegove misli pa — Bog ve kje so romale?

"Učiš se, Jorge, praviš? Kaj pa?"

Švetlo me je pogledal: "Da, gospod, učim se. V šolo hodim. Veste, duhovnik bom postal," je povedal na koncu čisto tiho in zaupno.

Skoraj da me je smeh posilil ob teh njegovih besedah. Res si nisem mogel predstavljati, da bo ta-le mali snažilec čevljev stal kdaj pred oltarjem Gospodovim kot duhovnik.

"No, lepo," sem mu dejal. Nekaj sem moral pač reči. "Lep poklic je to in dobro se ti bo godilo."

Pol začudeno, pol dvomljivo me je pogledal: "Kako mislite to, gospod?"

"No, tako." Nekočiko neprijetno mi je postalo ob njegovem vprašanju. "Duhovniki, pravijo, živijo dobro."

"Ne, ne! Ne zato! Ne mislim tako!" je vzkliknil Jorge užaljeno. Pomolčal je nekoliko, potem pa nadaljeval bolj umirjeno: "Vi ste tujec, gospod, in ne veste, kako je pri nas. Duhovnikov je pri nas premalo. Ljudje vedo o Bogu zelo malo. Treba jih je učiti. Med njimi delati. V cerkev — v cerkev jih bolj malo pride, zato je treba iti med nje. O! Jaz bom vse drugače delal!"

"Le kje je fant staknil te misli?" mi je rojilo po glavi. Hotel sem zvedeti, zato sem dejal: "Dobro te učijo v šoli!"

"V šoli? Motite se gospod. Poglejte!" Potegnil je iz žepa revijo in mi jo pokazal: "Primeras armas." Tu, vidite, tu sem se naučil tega. In če bo božja volja tudi bom!" je na koncu pribil.

Ves se je razgrel pri teh besedah. Oči so mu bleščale od gorečnosti in ponosa. Nisem več dvomil; ta Jorge, ki ga vidim sedaj pred seboj, bo gotovo postal duhovnik!

Posloвила sva se. Plačilo za delo je odklonil: "Prvi ste, ki ste se zanimali za mene, zato naj bo zastoj." Pa nisem odnehal: "Vzemi, Jorge, da ti ne bo treba tolikokrat na delo, pa boš lažje študiral do"

ma," sem mu dejal, ko sem mu ponudil večjo vsoto. "To pa, to!" je dejal in spravil denar.

Od takrat se večkrat vidiva. Kadar ravno snaži komu čevlje, mi veselo pomežikne. Če je pa prost, kramljava o tem, kar je Jorgeju najljubše: o duhovniškem poklicu.

INE

ALI STE PRAV ODGOVORILI?

Namreč na 10 vprašanj v zadnji številki. Pravilni odgovori so tile:

1. Najpotrebnejši zakrament je SVETI KRST.

2. Jezus je bil rojen v BETLEHEMU v JUDEJI.

3. Največji praznik v letu je praznik VSTAJENJA.

4. Jezus je postavil zakrament sv. Reš. Telesa PRI ZADNJI VEČERJI.

5. Glavni deli svete maše so: EVANGELIJ, DAROVANJE, POVZDIGOVANJE in SVETO OBHAJLO.

6. Pri zakramentu svete pokore so najpotrebnejše tri stvari: izpoved grehov, kesanje s trdnim sklepom in spovedniškova odveza.

7. Obredne barve mašnih oblačil so: bela, rdeča, vijolična, zelena in črna.

8. Staršev in predstojnikov ne smemo ubogati, kadar nam ukazujejo greh.

9. Največji čudež, ki ga je naredil Jezus, je, da je sam vstal od mrtvih.

10. Ali opravljaš redno dnevne molitve ali ne, na to si pa le ti sam moreš odgovor dati.

5 NOVIH VPRAŠANJ

1. Kje in komu je Bog dal 10 božjih zapovedi?

Na gori Sinaj Mojzesu.

2. Kdo je bil obcvrtovan izvirnega greha?

Marija, božja Mati.

3. Katera molitev je najpogostnejša?

Očenaš.

4. Katera je največja zapoved?

Zapoved krščanske ljubezni.

5. Ali molite pri vas vsak dan rožni venec?

Na to vprašanje odgovori sam.

SLOVENSKA PESEM

Dajte mi zlatih strun, mili zvonovi,
da bo odmevalo s tisoč glasovi;
Ave Marija, Ave Marija!

sta peli Gorše Mimi in Pepca Vidervol na šolski proslavi v Minneapolisu, Minesota. Tudi na skrajni meji USA se razlega slovenska pesem v čast in slavo Mariji, božji Materi.

*

ZANKE IN UGANKE

ONE V ZADNJI ŠTEVILKI SE TAKOLE REŠIJO:

KLINOPIS: "KOGAR KAČA PIČI, SE BOJI ZVITE VRVI". — Ključ: koprive = žgoč plevel, steza = pot, goba = gozdna rastlina, čaj = jidača.

ČAROBNI KVADRAT: "KUJ ME, ŽIVLJENJE, KUJ; ČE SEM STEKLO, SE ZDRIBIM, ČE SEM JEKLO, SE RAZISKRIM!" OTON ZUPANČIČ.

Reševali in PRAVILNO SO REŠILI sledeči: Stanko Žužek, Capital; Tomazin Vinco, Haedo; Barle Janko, Quilmes; VIDA AVGUSTINČIČ, Capital; Marko Bajuk, Mendoza; Alenka Augustinčič, Capital; Janez Habat, Moron; Tomazin Franci, Ha-

edc; GRILJ MARTINA, Haedo; SUHADOLNIK IVANA, Lanus; Avanzo Marija, Quilmes; Barle Miha, Quilmes; Tomazin Jožica, Haedo.

DEBELO TISKANI so tisti, ki jih je dočel žreb: teden dni pred Velikim srečolovom naj pridejo v Dušnopastirsko pisarno, kjer bodo prejeli vsak svoje NAKAZILO za 10 zastónjskih srečk srečolova.

K SVETEMU LETU

ALI VEŠ, da tudi ti lahko mnogo pripomoreš k uspehu svetega leta? — KAKO? Tako, da vestno izpolnjuješ šolske dolžnosti; da ubogaš starše; da si dober z brati in sestrami — sploh z vsemi, s katerimi prideš skupaj. Poizkusi! SVETI OČE KLIČE!

Nosimo svetoletni znak!

VSEBINA AVGUSTOVE ŠTEVILKE

VSEBINA:	Stran:	VSEBINA:	Stran:
Naslovna slika: Ljubljana z Gradu . . .	449	Podlasica (Kk)	483
Cerkev in narodnost (Odar)	450	Voditeljeva beseda (Dr. Miha Krek) . . .	485
Domovina je kakor mati . . . (Selivec)	457	Cerkev na Koreji (Arh C.M.)	486
Pesmi: Vodilo (Budnik), Žalne strune (Mali), Lahko noč (Narodna)	460	Misijoni na Kitajskem (Petek C.M.) . . .	489
Potovanje v svobodo (Škof dr. Gregorij Rožman)	461	Dr. Janež poroča	491
Pesmi: Prostost srca (Budnik), Jona (Srebrnič), Grozdje (Janko)	464	Pogovor o svetnikih (Gorenc)	492
Marija Vnebovzeta (Langus)	465	V zaupanju nisem bil varan (M. J.) . . .	494
Oče naš (Ahčin)	466	“Bog te nesí, Fric pobožni” (Janko) . .	495
Krščanstvo in katolištvo (Odar)	471	Po katoliškem svetu	497
Nesebična ljubezen (Pij XII)	478	Iz zasužnjene domovine	500
Otrok naj se igra (Hanželič)	481	Škof Vovk — petdesetletnik	501
		Med rojaki v svobodi	505
		Pri Tončkovih tekmujejo (Mali)	508
		Mali “Jorge” (Ine)	509
		Ai ste prav odgovorili?	511

Svetovno znana knjiga španskega pisatelja HEREDIA, ki jo je prevedel v slovenščino France Kremžar,

„VIR NAJVEČJE SILE“

je izšla. Dobite jo:

V ARGENTINI: DUŠNOPASTIRSKA PISARNA, Victor Martínez 50, Buenos Aires, in v trgovini “SANTA JULIA” na isti ulici, št. 39.

V KANADI: France Turk, 150 Geoffrey Str., TORONTO, Ont.

V USA: Slovenska pisarna, 6116 Glass Ave, CLEVELAND, Ohio

Broširana stane v Argentini 15.— pesov

“La Vida Espiritual” — “Duhovno življenje” je slovenski duhovni mesečnik, ki ga izdaja konzorcij. — Uredništvo in uprava: Víctor Martínez 50, Buenos Aires, Argentina. — Za izdajatelja, uredništvo in upravo: Ladislav Lenček CM. — Načrtovana: Za Argentino polletna 20 pesov; za inozemstvo letna: USA 7 dolarjev; Kanada 8 dolarjev; Anglija 5 USA dolarjev; Čile 300 čilskih pesov; Italija 2000 lir; Francija 1000 frankov; Avstrija 50 šilingov.

ARGENTINO
CORREO
Suc. 19

TARIFA
REDUCIDA

Concesión
No. 2560